

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Gaston Roelandtsstraat 38-46 (Oostkamp, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2021A286
Juni 2021

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Aaron Willaert

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksopdracht	9
1.2.1	Doelstelling	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	10
1.3	Werkwijze en strategie	11
1.3.1	Methode	11
1.3.2	Fysisch geografische situatie	11
1.3.3	Historische context en bekende archeologie vindplaatsen	11
1.3.4	Archeologische indicatoren	12
1.3.5	Verstoringshistoriek	12
1.4	Assessmentrapport	13
1.4.1	Introductie tot het projectgebied	14
1.4.1.1	Ruimtelijke situering	14
1.4.1.2	Geplande werken	15
1.4.2	Fysisch geografische en geologische situatie	19
1.4.2.1	Landschappelijke situering	19
1.4.2.2	Tertiaire lithostratigrafie	23
1.4.2.3	Quartaire lithostratigrafie	24
1.4.2.4	Bodemvormingsprocessen	25
1.4.3	Historische en archeologische voorkennis	26
1.4.3.1	Overzicht van de gekende archeologische waarden	26
1.4.3.2	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	34
1.4.3.3	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	35
1.4.3.4	Huidige gebruik en verstoringen	39
1.5	Synthese	42
2	Bibliografie	44

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8	
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	14
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	15
Figuur 5: Huidige toestand van het terrein (©Google Streetview).	16
Figuur 6: Huidige toestand van het terrein (©Google Streetview).	16
Figuur 7: Inplantingsplan nieuwe toestand weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).	18
Figuur 8: Synthese van de geplande werken weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).	18
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	20
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	20
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	21
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	21
Figuur 13: Hoogteverloop N-Z	22
Figuur 14: Hoogteverloop W-O.....	22
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	23
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	24
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).	25
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 1,5 km van het projectgebied (Bron: Geopunt).	26
Figuur 19: Projectgebied weergegeven met de archeologienota's binnen een straal van 1,5 km (Bron: Geopunt).	31
Figuur 20: Locatie van het projectgebied bij benadering weergegeven op de Heraldische kaart van het Brugse Vrije, 1597 (Bron: Kaartenhuis Brugge).	35
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	36
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	36

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	37
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).	37
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....	38
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).....	39
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).....	40
Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).....	40
Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....	41
Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).....	41

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....7

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.....19

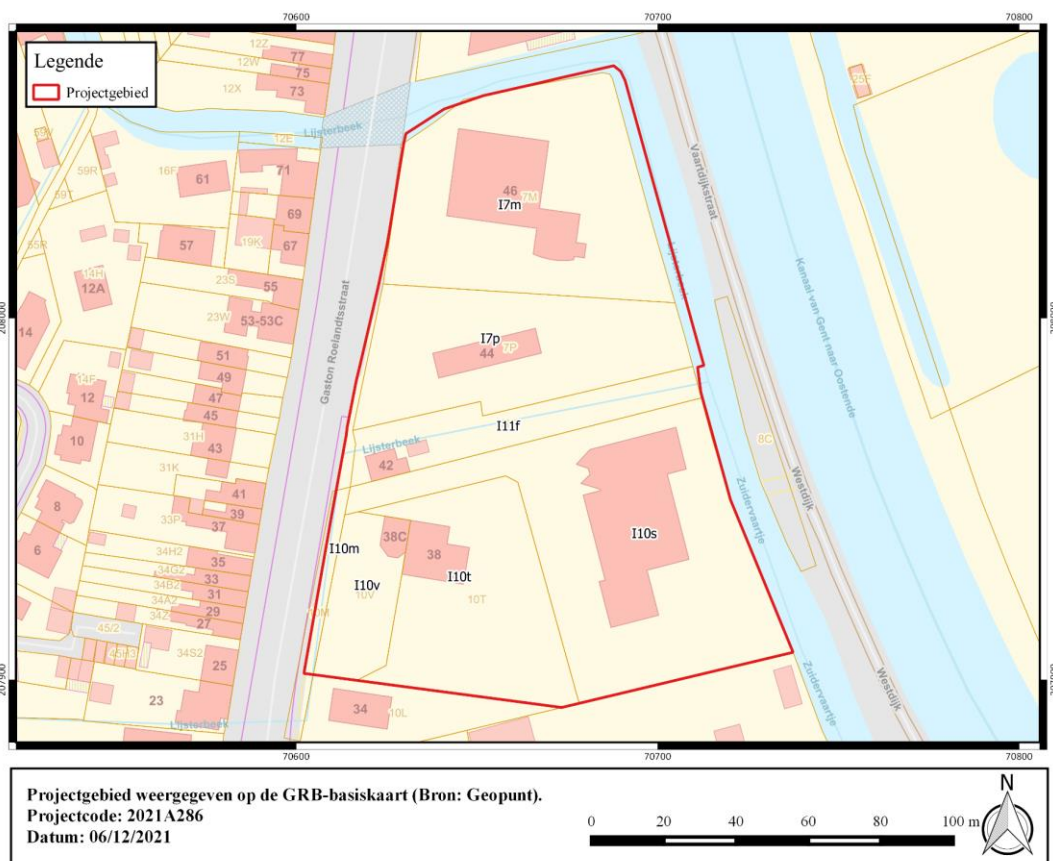
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

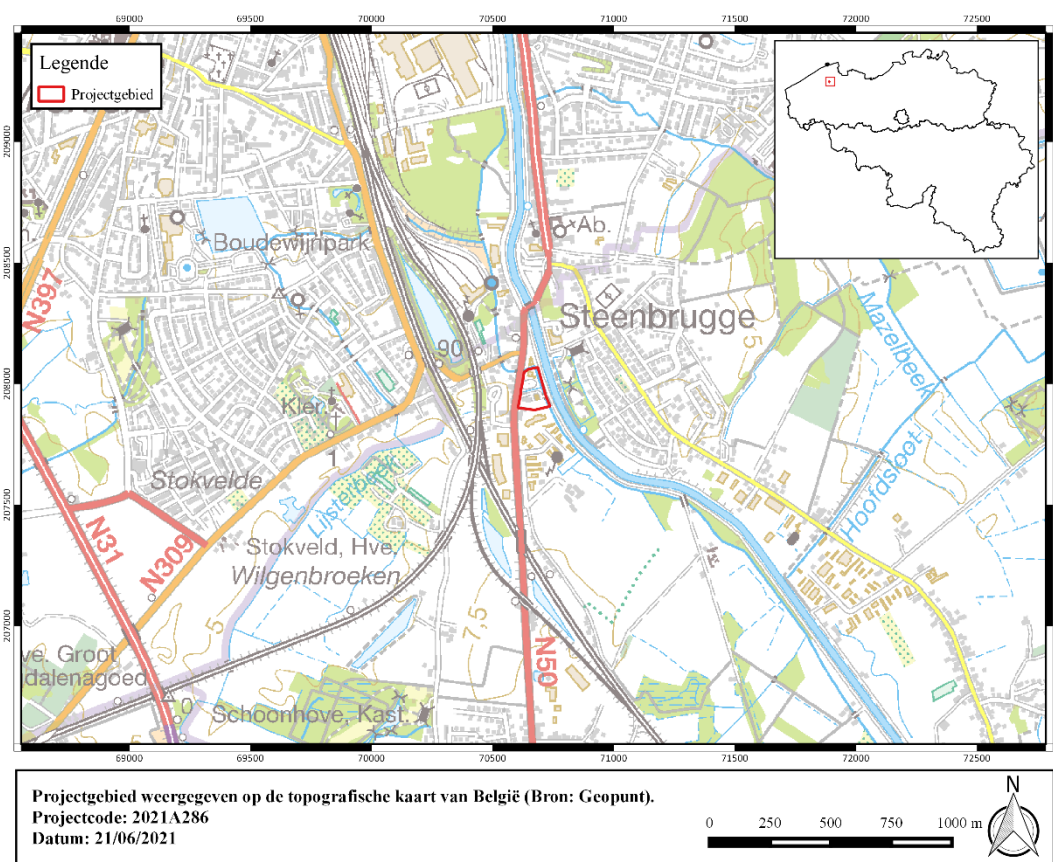
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Provincie
	Gemeente	Oostkamp
	Deelgemeente	/
	Postcode	8020
	Adres	Gaston Roelandtsstraat 38-46 8020 Oostkamp
	Toponiem	Gaston Roelandtsstraat 38-46
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 70577$ $Y_{\min} = 207965$ $X_{\max} = 70732$ $Y_{\max} = 208073$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Oostkamp, Afdeling 1, Sectie I; nr's: 7m, 7p, 11f, 10v, 10t, 10s, 10m Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Wouter Van Goidsenhoven (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus) Julie Deryckere (archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van de bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een gebied bestemd voor ambachtelijke bedrijven en gebied voor kleine en middelgrote ondernemingen. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000 m² of meer beslaat.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt ca. 1,6 ha. De oppervlakte van de zone waar bodemingrepen zullen plaatsvinden bedraagt ca. 1,52 ha vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel onmogelijk voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning. Het plangebied is op heden bebouwd. Deze bebouwing dient eerst verwijderd te worden conform de sloopvoorwaarden opgenomen in het Programma van Maatregelen.

Daarom wordt geopteerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Oostkamp Gaston Roelandtsstraat 38-46 werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en de verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen

1.3.3 Historische context en bekende archeologie vindplaatsen

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek. De recente onderzoeken die voortvloeiden uit archeologienota's zijn geraadpleegd via loket.onroerend.erfgoed.be.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische bronnen, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen die zowel via Geopunt als via het Nationaal Geografisch Instituut (Cartesius) ter beschikking worden gesteld. Bijkomende cartografische bronnen zijn waar relevant bekomen via verder archiefonderzoek.

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971, ter beschikking gesteld via Geopunt.

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

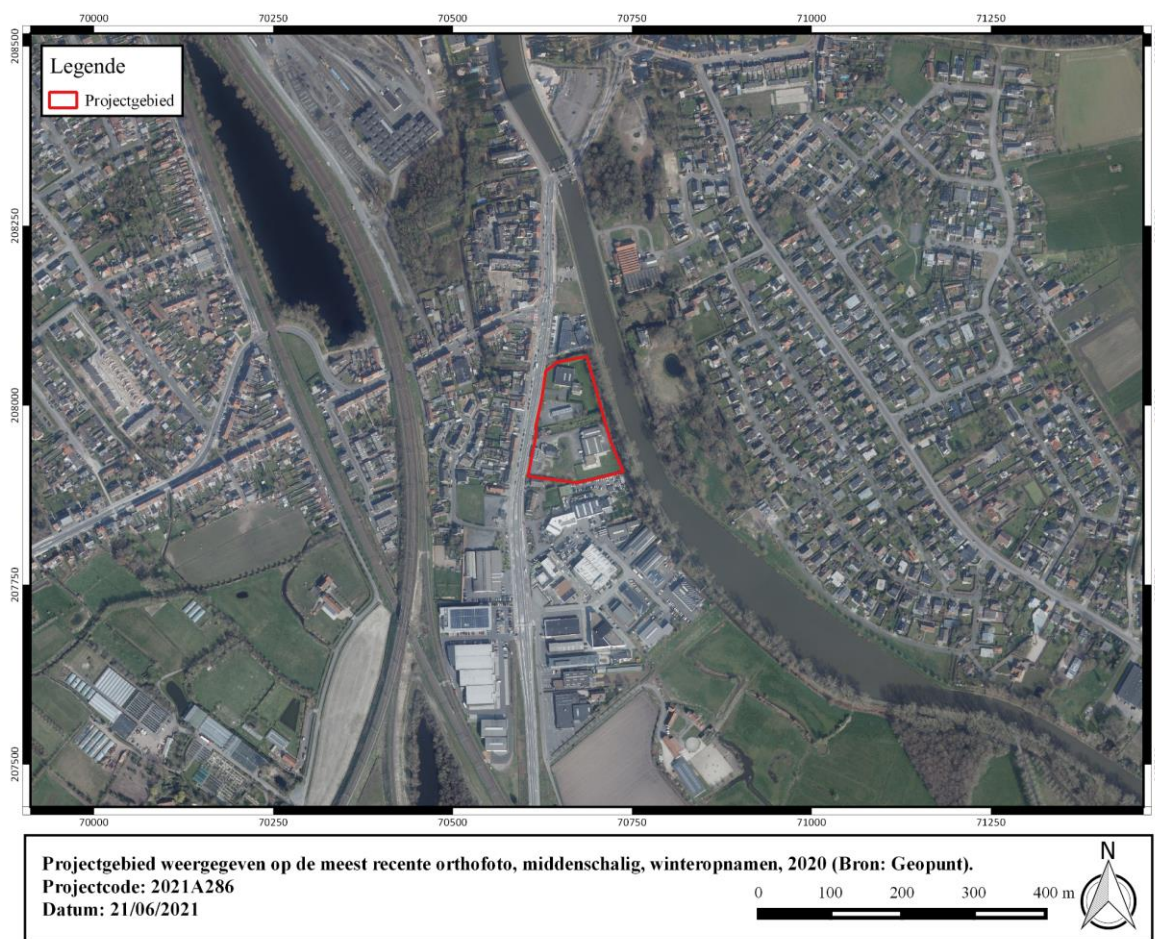

1.4.1 Introductie tot het projectgebied

1.4.1.1 Ruimtelijke situering

Het plangebied is gelegen in Oostkamp, in de provincie West-Vlaanderen. Oostkamp wordt ten noorden begrensd door de Brugse deelgemeenten Sint-Michiels en Assebroek, ten noordoosten en ten oosten door Beernem, ten zuiden door Hertsberge en Waardamme en ten westen door Loppem (Zedelgem).

Het plangebied grenst ten westen aan de Gaston Roelandsstraat, ten noorden aan de Lijsterbeek en ten oosten aan het Zuidervaartje. De zuidzijde grenst aan een bebouwd perceel. Het plangebied is gelegen nabij het gehucht Steenbrugge, een wijk ten zuiden van Brugge. De dorpskern van Oostkamp (Markt) situeert zich ca. 2,5 km ten zuiden. Het kanaal Gent-Oostende is precies ten zuiden van het Zuidervaartje gelegen.

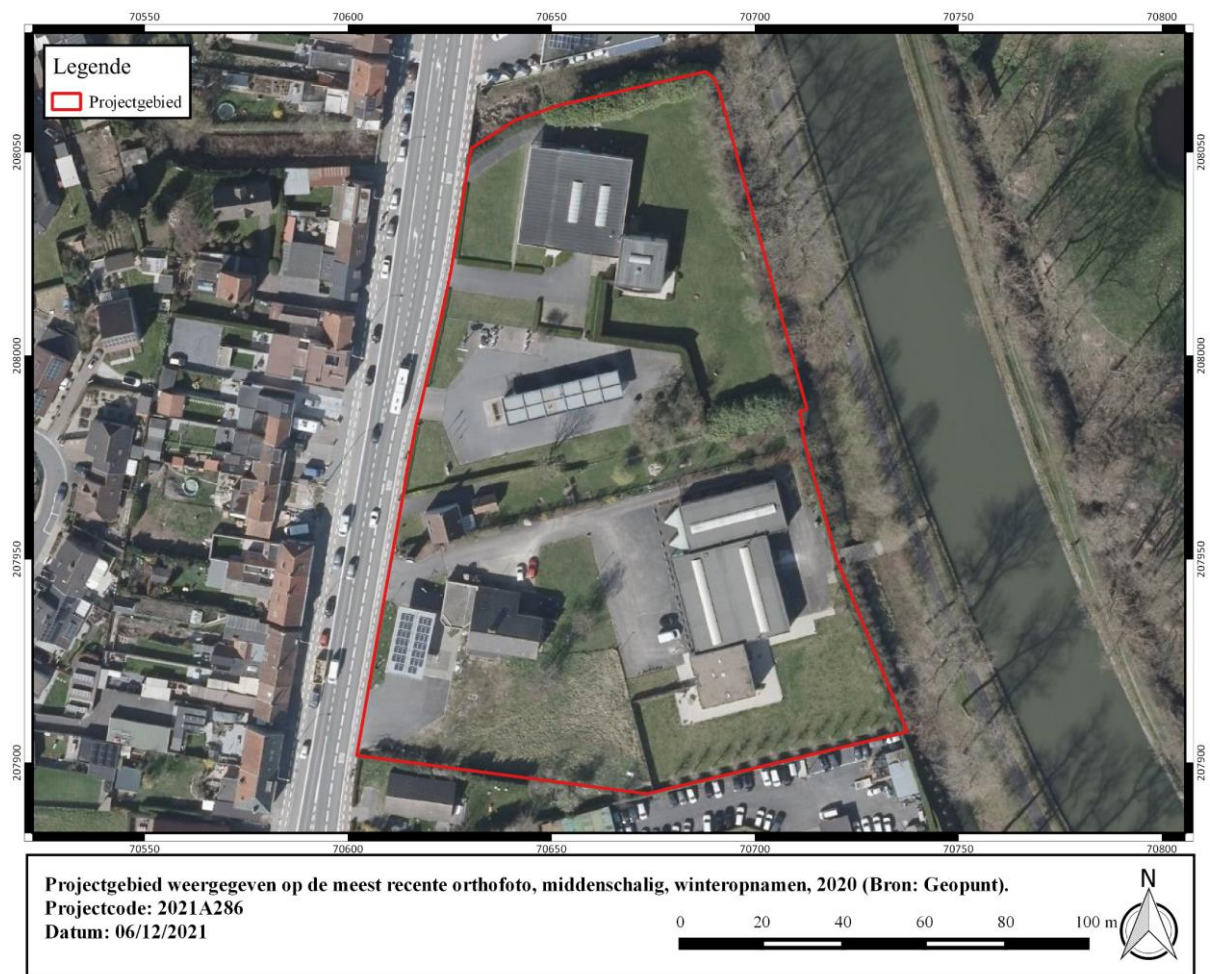

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Geplande werken

1.4.1.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 1,6 ha. Op heden is ca. 2462 m² van het terrein bebouwd. Bijkomend is ca. 5008 m² van het terrein verhard. Van noord naar zuid bevinden zich binnen het terrein: een woning met aanpalende showroom en garage voor auto's (nr. 46), een carwash (nr. 44), een woning met bijgebouw (nr. 42), een woning met loods en bijgebouw (nr. 40) en een tankstation met winkelgebouwtje en woning (nr. 38). Ten westen van het winkelgebouwtje is een luifel aanwezig met een oppervlakte van ca. 153 m². Het overige gedeelte van het terrein bestaat grotendeels uit grasvelden met verspreid enkele hagen en bomen. De huidige bebouwing is volgens de gekende gegevens niet onderkelderd.

Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

Figuur 5: Huidige toestand van het terrein (©Google Streetview).

Figuur 6: Huidige toestand van het terrein (©Google Streetview).

1.4.1.2.2 Ontworpen toestand

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw winkelgebouw met omgevingsaanleg. Hiervoor zal de huidige bebouwing en verharding over een oppervlakte van respectievelijk 2381 en 4431 m² verwijderd worden. De bestaande bomen binnen het terrein worden grotendeels gerooid. Langs de zuidoostelijke zijde zal een bomenrij behouden blijven. In de zuidwestelijke hoek van het terrein blijft het bestaande tankstation met luifel, winkeltje, omliggende verharding en de aanwezige brandstoftanks bewaard over een oppervlakte van ca. 760 m². Hier zullen geen bodemingrepen plaatsvinden.

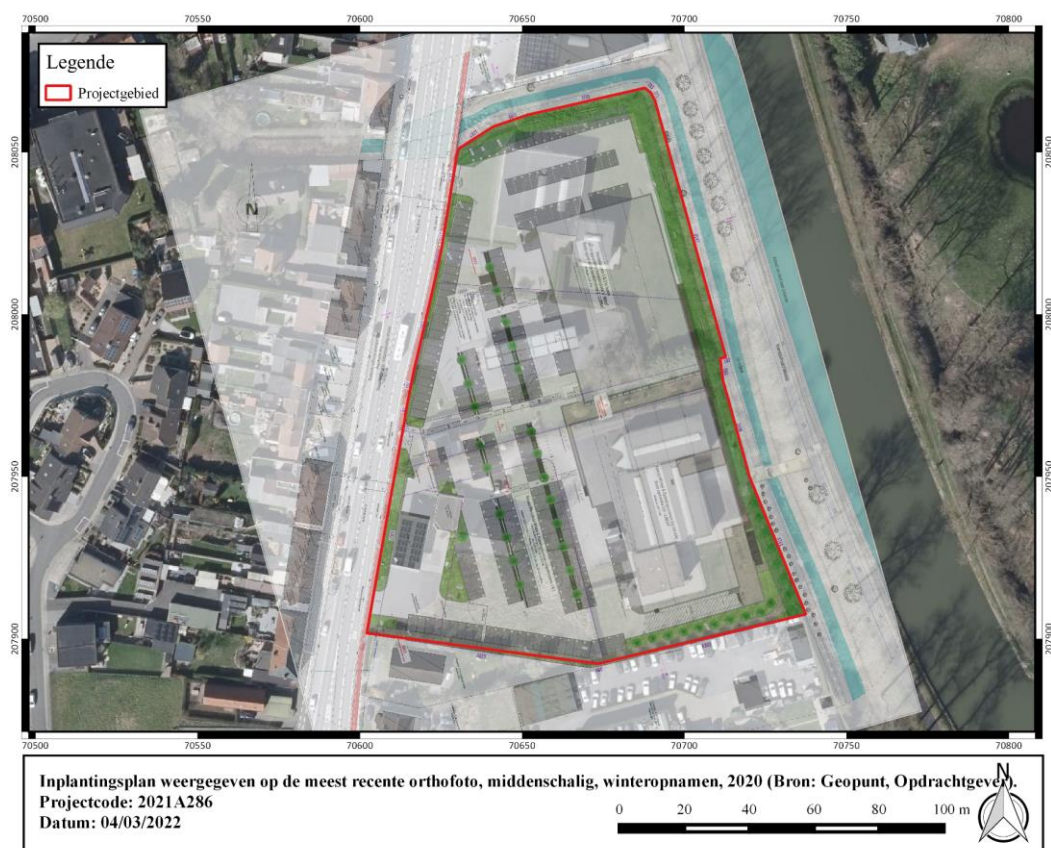
Het nieuwe winkelgebouw zal een totale oppervlakte beslaan van ca. 4944 m² en opgedeeld zijn in twee aanpalende volumes, één voor eigen gebruik en een tweede gedeelte dat aan een externe firma verhuurd zal worden. De funderingswijze van de nieuwbouw dient nog bepaald te worden door ingenieursstudie. Het gebouw wordt niet onderkelderd. Wel zal in het gebouw een lift voorzien worden waarvan de liftput reikt tot op een diepte van ca. 1,6 m –mv.

Rondom de winkel komt een verhardingszone van ca. 8280 m² te liggen die zal bestaan uit parkeergelegenheid, een fietsenstalling, plaats voor winkelwagentjes en in-en uitritten. Voor de aanleg van de verhardingszone wordt rekening gehouden met een bodemingreep van ca. 50 cm –mv. Ten zuiden van het winkelgebouw komt een loskade voor vrachtwagens te liggen die zal reiken tot op een diepte van ca. 1,2 m -mv en een oppervlakte van ca. 183 m² zal beslaan.

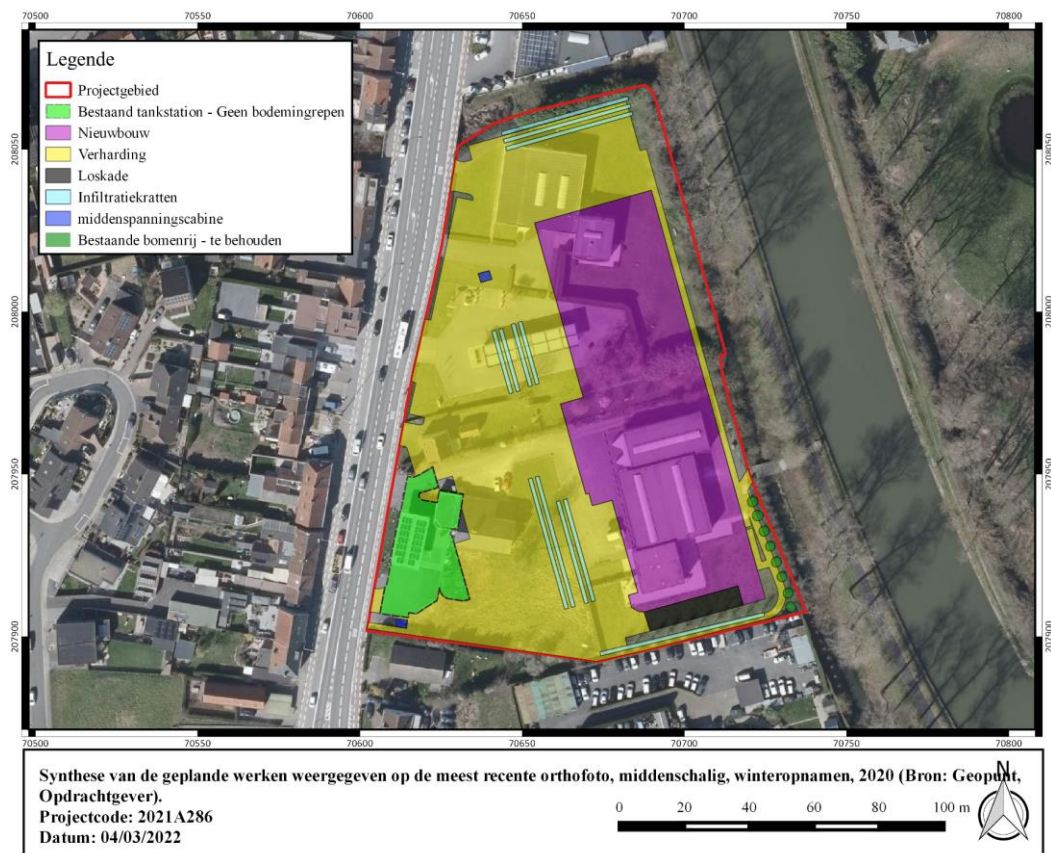
Het overige gedeelte van het terrein zal worden ingericht als groenzone. Hiervoor wordt rekening gehouden met een bodemingreep van ca. 30 cm –mv.

Het nieuwbouwvolume zal tevens voorzien worden van nieuwe rioleringsleidingen die zullen aansluiten op nieuw te plaatsen putten. Voor de aanleg van de leidingen wordt rekening gehouden met een aanlegsleuf met een breedte van 60 cm bij een diepte van 80 cm. Daarnaast zullen eveneens infiltratiekratten geplaatst worden over een oppervlakte van ca. 490 m² waarvoor een bodemingreep van ca. 0,8 tot 1,2 m – mv gerekend wordt. Tot slot worden op het terrein nog twee middenspanningscabines voorzien met een oppervlakte van telkens ca. 10 m². De fundering hiervan reikt tot op een diepte van ca. 82 cm –mv.

Figuur 7: Inplantingsplan nieuwe toestand weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).

Figuur 8: Synthese van de geplande werken weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).

1.4.2 Fysisch geografische en geologische situatie

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	Informatie
Landschappelijke situering	Zandstreek buiten de Vlaamse Vallei
Tertiair	Lid van Vlierzele (Formatie van Gentbrugge) en Lid van Beernem (Formatie van Aalter).
Quartair	Type 3a
Bodemtypes	OB, Sep, EFp
Potentiële bodemerosie	Onbepaald
Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen	4,7 – 7 m TAW
Hydrografie	Bekken van de Brugse polders, deelbekken van de Kerkebeek

1.4.2.1 Landschappelijke situering

Het projectgebied is gelegen in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei.

Het is te situeren in het noorden van het Zuid-Brugse Dallandschap: een komvormige depressie ten zuidennoosten van Brugge waarin straalsgewijs verschillende dalen samenkomen. Deze zone wordt langs de noordzijde afgesloten door de dekzandrug van Maldegem die er van Assebroek naar Sint-Andries loopt. Ter hoogte van Steenbrugge situeert zich een doorbraakdal doorheen deze dekzandrug. Het werd er gevormd door de Kerkebeek en het dalencomplex van Steenbrugge dat aansluit bij het Reie-Waardammestelsel. In het zuidoosten sluit het Zuidbrugse dallandschap aan bij de depressie van het kanaal Gent-Brugge en vormt er de natuurlijke afwatering voor het westelijk deel van de depressie van Beernem. Het algemeen peil bedraagt er +5 tot +10 m. Het microreliëf werd hoofdzakelijk bepaald door insnijdingen in het fluvioperiglaciaire opvullingsvlak.

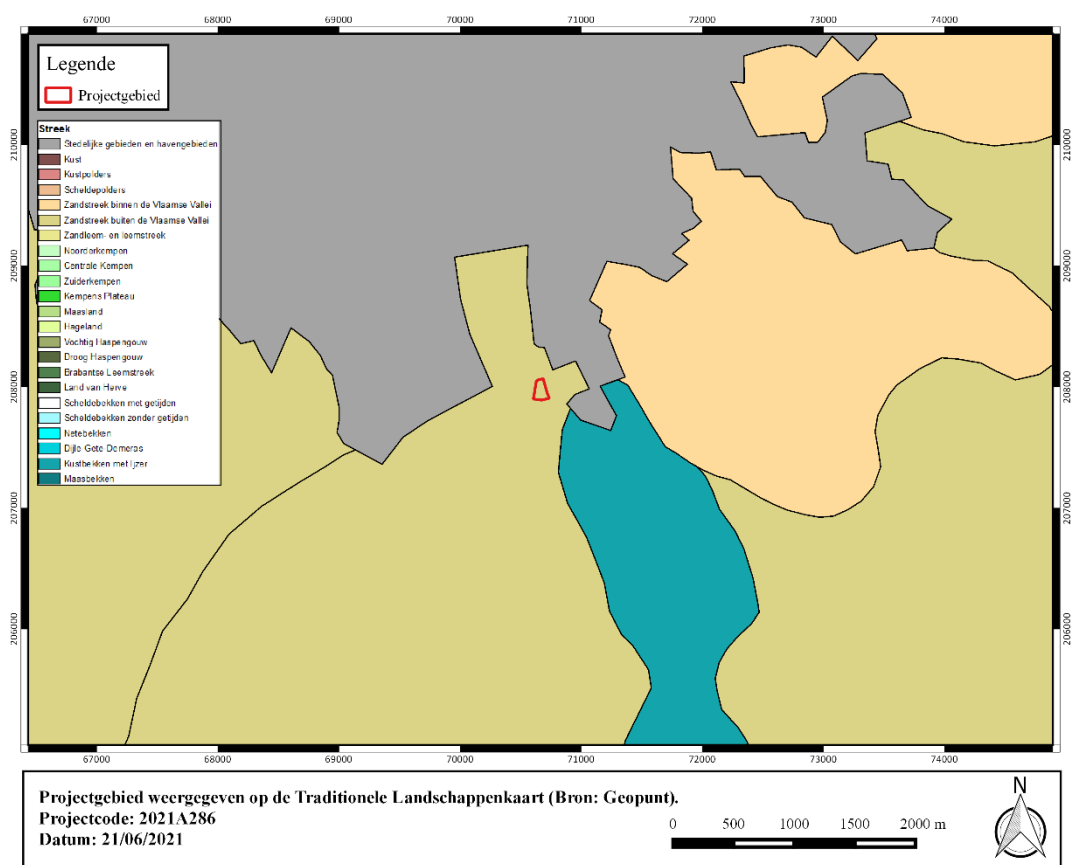
De afwatering van dit gebied gebeurt vanaf de depressie via een dendritisch beek- en grachtenstelsel in noordelijke richting naar de vesten van Brugge en vervolgens verder richting het Brugse polderlandschap¹. Voor het projectgebied is dit via het Zuidervaardje en de Lijsterbeek.

Het projectgebied bezit een hoogteligging tussen de 4,7 en 7 m TAW. Centraal doorheen het terrein loopt de ingebuisde Lijsterbeek wat zichtbaar is op het hoogtemodel. Daarnaast lijken verschillende percelen binnen het terrein in het verleden gedeeltelijk genivelleerd te zijn.

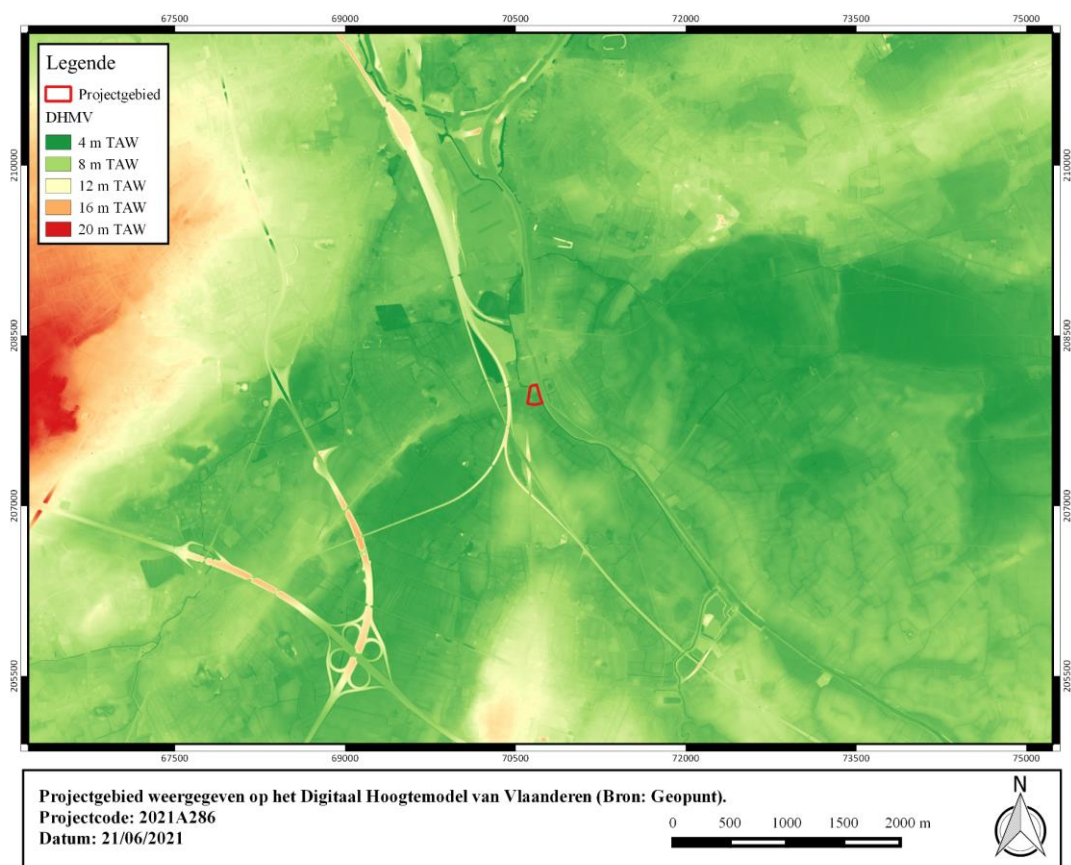
Hydrografisch behoort het terrein tot het Bekken van de Brugse Polders, deelbekken van de Kerkebeek.

¹ De Moor, Van De Velde 1994.

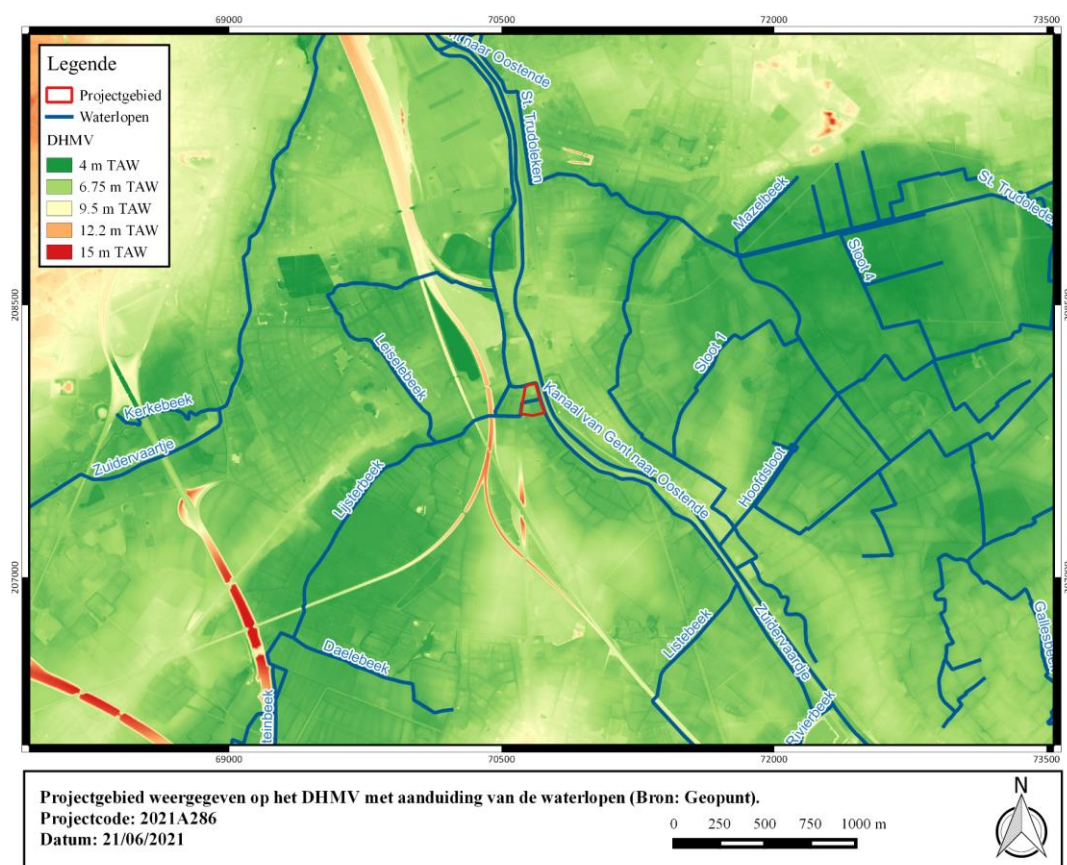

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

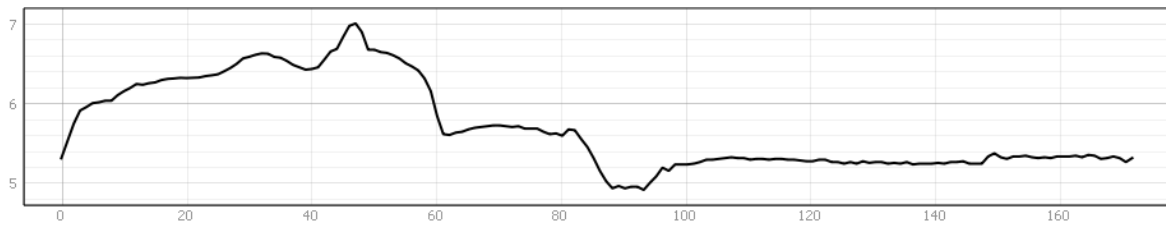

Figuur 11: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

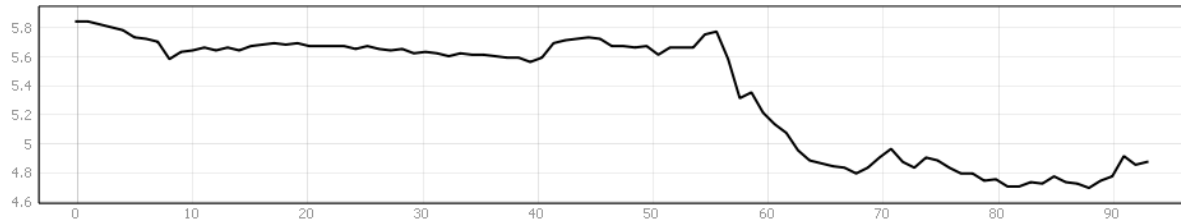

Figuur 12: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 13: Hoogteverloop N-Z

Figuur 14: Hoogteverloop W-O

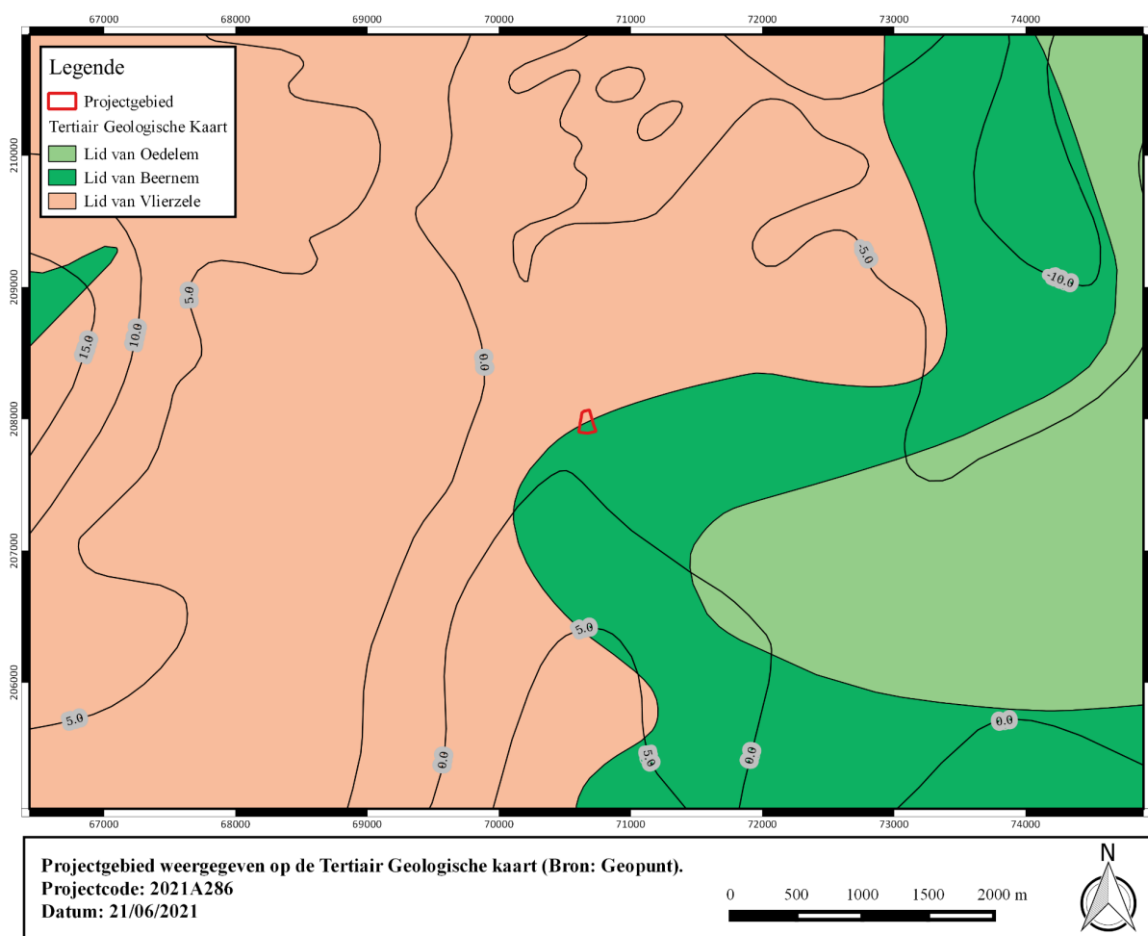
1.4.2.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied bevindt zich in het **Lid van Vlierzele** (Formatie van Gentbrugge). De Formatie van Gentbrugge bestaat uit een afwisseling van kleiïge siltige en zandige mariene sedimenten met enkele macrofossielen. Het is onderverdeeld in drie leden; van oud naar jong: het Lid van Merelbeke, het Lid van Pittem en het Lid van Vlierzele.

Het **Lid van Vlierzele** is een groen tot grijsgroen fijn zand dat een duidelijke horizontale of kruisgewijze gelaagdheid vertoont aan de top. Soms is het ook homogeen met veel tubulaties door bioturbatie. Deze zanden werden afgezet in een epicontinentale zee. Naar onder toe gaat het meestal over in een homogeen kleiïg zeer fijn zand met kleilenzen. Bovenaan kunnen ook gedifferentieerde kleilagen voorkomen met humeuze intercalaties. De afzetting bevat slechts weinig macrofossielen. Harde zandsteenbanken komen regelmatig voor en werden vroeger plaatselijk aangewend als bouwsteen.

Het projectgebied is gelegen in het **Lid van Beernem** (Formatie van Aalter). De Formatie van Aalter bestaat voornamelijk uit ondiep-mariene of kustnabije zandige sedimenten en komt enkel voor in het noordoosten van West-Vlaanderen en het noordwesten van Oost-Vlaanderen.

Het **Lid van Beernem** bestaat uit een licht-glaucaniet- en glimmerhoudend fijn kleiïg zand met fijnzandige kleibandjes en zeer veel dunne zandsteenbankjes (veldsteen). Dit lid werd afgezet onder lagunaire of wadden-omstandigheden.

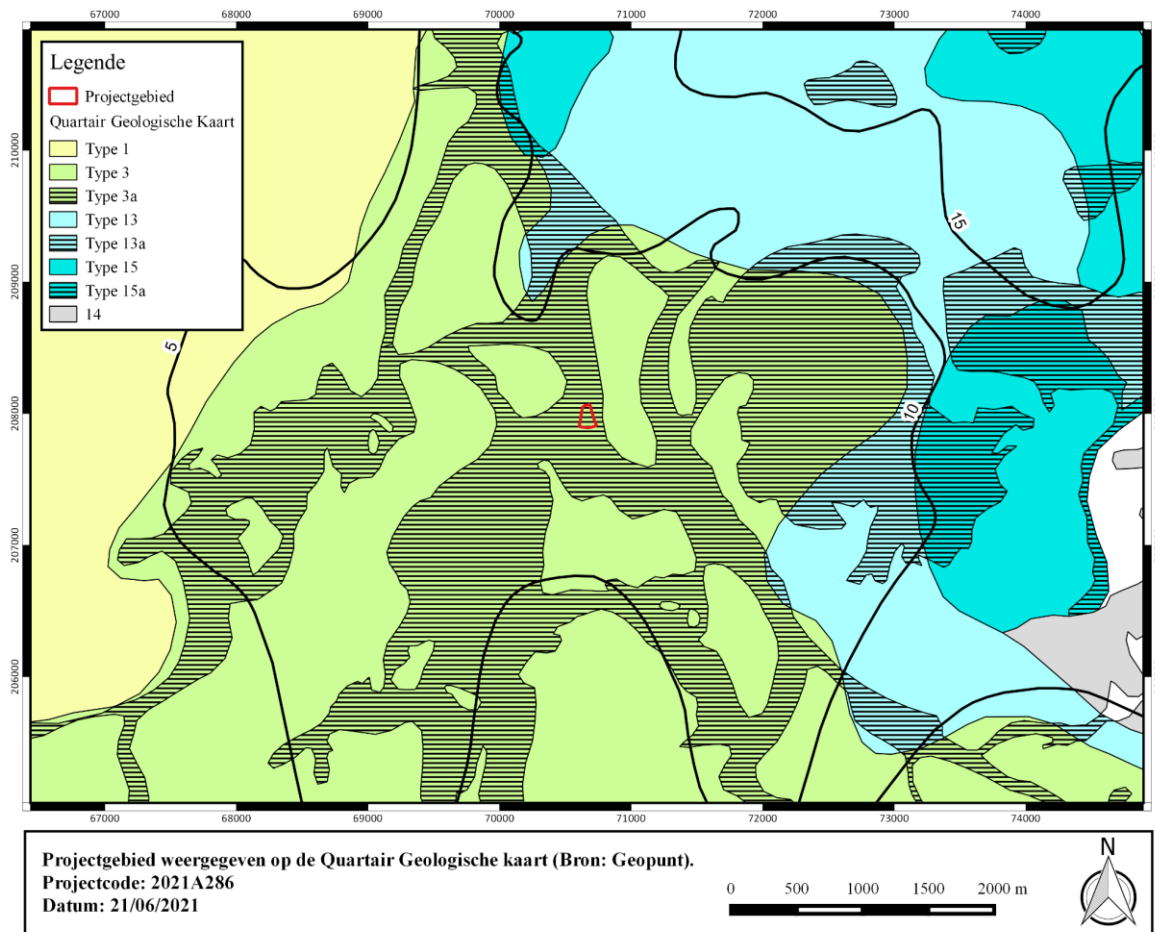

Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Quartair Type 3a**. Het bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen. Binnen deze afzetting kunnen mogelijk hellingsafzettingen van het Quartair voorkomen. Lokaal kan deze eolische afzetting afwezig zijn. De top bestaat uit een fluviatiele afzetting (organochemisch en perimarien inclus) van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal.

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

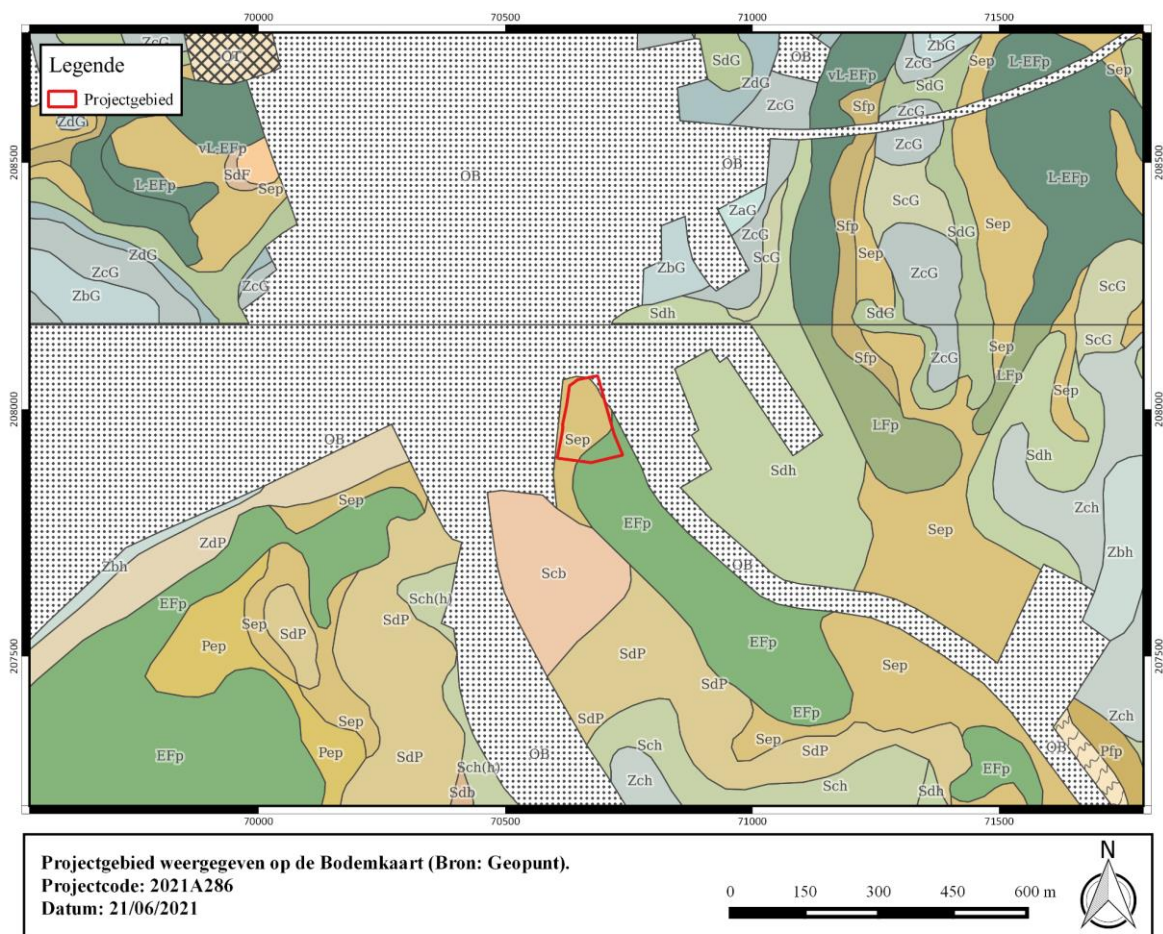
1.4.2.4 Bodenvormingsprocessen

De gegevens van de bodemkaart tonen binnen het projectgebied een natte lemig zandbodem zonder profiel en een sterk gleyige kleibodem zonder profiel. Deze natte bodem wijst er mogelijk op dat het terrein geen optimale omstandigheden bood in het verleden voor bewoning of intensieve bewerking.

Het bodemtype **OB** is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord kan zijn door de aanwezige verharding of bebouwing. Hierdoor is het niet altijd mogelijk de natuurlijke bodem te herkennen.

Het bodemtype **Sep** is een natte lemig zandbodem zonder profiel. Roestverschijnselen worden in deze hydromorfe bodem waargenomen in de bouwvoor. Onder de humeuze bovengrond is vanaf 30 cm licht kleiig stroomzand bleekgrijs. Het volledig gereduceerd materiaal met blauwgrijze kleur is waar te nemen vanaf 100 cm.

Het bodemtype **EFp** is een sterk tot zeer sterk gleyige kleibodem zonder profiel. De drainageklasse F is een e-f complex met matig gleyig tot zeer sterk gleyig met reductiehorizont.

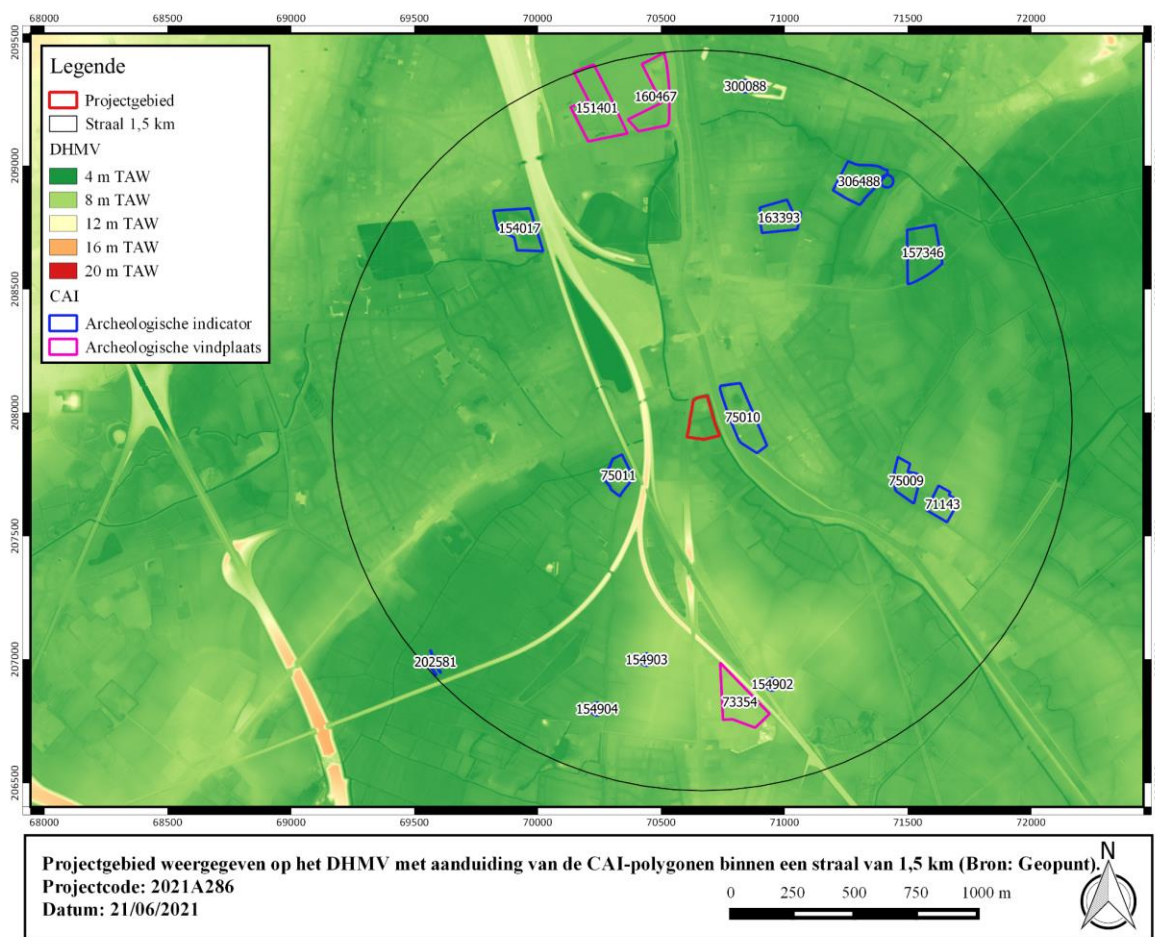
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).

1.4.3 Historische en archeologische voorkennis

1.4.3.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden

Binnen het onderzoeksgebied zelf zijn geen archeologische vindplaatsen of indicatoren gekend. In de ruimere omgeving binnen een straal van 2 km werd een aantal archeologische vaststellingen gedaan en in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) opgenomen die wijzen op menselijke aanwezigheid in de regio. Bij prospecties zijn lithische artefacten aangetroffen die wijzen op de activiteiten van groepen jager-verzamelaars in de steentijden. In de omgeving is eveneens een aantal grafmonumenten uit het finaal neolithicum en vroege tot midden bronstijd gekend op basis van luchtfotografische prospecties en terreinonderzoek. In nabijheid van het onderzoeksgebied zijn eveneens aanwijzingen ingezameld van aanwezigheid in de ijzertijd en bewoning tijdens de Romeinse periode. Ook uit de middeleeuwen zijn sporen herkend die in verband kunnen gebracht worden met bewoning en landindeling. Een aantal recente prospecties in de omgeving heeft ongedateerde *off-site* fenomenen aan het licht gebracht aan de Legeweg, enkele mogelijke middeleeuwse sporen aan de Baron Ruzettelaan, lithische artefacten en een middeleeuwse en/of Romeinse nederzetting aan de Rodenbachsite en sporen uit de ijzertijd en de Romeinse tijd aan de Sint-Trudostraat.

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 1,5 km van het projectgebied (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

73354	Luchtfotografie (1990) – Mechanische prospectie (1994) – Opgraving (1994); NK: 15 meter Bronstijd: Luchtfotografische prospecties namen een aantal omvangrijke circulaire sporen waar, die vermoedelijk in verband te brengen zijn met monumentale grafstructuren uit de bronstijd. Mogelijk gaat het hier om resten van een iets bescheidener grafheuvel. Late IJzertijd: paalgaten van vierpostenspiekertjes (2 op 2 m) en een zespostenconstructie (3 op 2 m), greppels en kuilen. De algemene spreiding van de sporen laat vermoeden dat de eigenlijke kern van de nederzetting buiten het opgravingsterrein moet gezocht worden. – In de opvulling van de depressie en aantal ondiepe structuren: geknikte profielen, ruw besmeten en gegladde buitenoppervlakken. Midden-Romeinse tijd: In de vulling: enkele scherfjes handgevormd aardewerk en kruikwaar waaronder een fragmentair bewaard meerledig oor. In vullingspakket van een jongere structuur een fragment van terra sigillata-schotel. Volle middeleeuwen: • Min of meer geïsoleerde ontginningshoeve ("Einzelhöfe"), bestaande uit een hoofderf en twee bijerven. Het terrein bestaat uit een geheel van greppeltjes en grachten waarvan de diepere exemplaren niet enkel dienden als afbakening maar ook als afwateringskanalen. Er werden geen waterputten gevonden, maar wel een aanzet tot een poel. Het woonerf was volledig omgracht en is op te splitsen in 2 entiteiten, van elkaar gescheiden door een greppel. Binnen de omgrachte zone: - enkele verspreide paalgaten - paalgaten van bijgebouwtjes (al dan voorafgegaan door oudere constructie) - concentratie paalgaten die rechthoekig plan vormen, begrensd door een greppel: hoofdgebouw op plaats van vroegere vierpostenconstructie. Het bijerf: - diepe paalkuilen in verband te brengen met groot gebouw (11 m op meer dan 6 m) met 2 geaccentueerde toegangspartijen tegenover elkaar - ertegenaan kleiner gebouw met in zuidwestelijke hoek complex van 2 of meer haaks op elkaar ingeplante grachtjes - het grote gebouw werd vervangen door een constructie met rechthoekig plan. • Naast een strijkglasfragment en brokstukken van maalstenen in zgn. basaltlava uit Eifelgebied, werd aardewerk gevonden,
-------	---

	behorende tot 134 verschillende recipiënten. Het importaardewerk is in de minderheid, het gaat voornamelijk om reducerend gebakken aardewerk. Vermeldenswaardig: - fragment van een rijkversierde kan van Artesisch-Picardische herkomst - één manchetvormige rand, vermoedelijk van een tuitpot - aardewerk: vooral lokale grijze waar, maar ook lokale rode waar, roodbeschilderde waar, blauwgrijze waar, Maaslandse waar en Artesisch-Picardische waar - strijkglasfragment - brokstukken van maalstenen in zgn. basaltlava uit Eifelgebied Onbepaald: Lineaire sporen, verkleuringen en vormeloze vlekken van uiteenlopende grootte. Bij verscheidene sporen viel op te maken dat het om vroegere perceelsgrachten ging. In de meeste gevallen liet het oude cartografisch materiaal, noch de geschreven bronnen, klaarheid over de aard. Buiten de onderzoekszone werden deze sporen niet onderzocht. Bron: Bourgeois, J., Bourgeois, I. & Cherretté, B. 2003: Bronze Age and Iron Age settlements in Belgium. An overview In: Bourgeois, J., Bourgeois, I. & Cherretté, B. (eds.), Bronze Age and Iron Age Communities in North-Western Europe, 175-299; Hollevoet, Y. 1995, Opgraven in 't Zwarte Gat. Een landelijke bewoningskern uit de volle middeleeuwen te Oostkamp (prov. West-Vlaanderen), in: Archeologie in Vlaanderen, IV, p.205-217.
151401	Mechanische prospectie (2010); NK: 15 meter Late middeleeuwen: kuilen, grachten, zandwinningskuilen (?), paalsporen 16de eeuw: enkel zandwinningskuilen; niet allemaal zelfde datering (eind 16de-begin 17de eeuw en eind 15de-16de eeuw) Bron: Decraemer J., Hillewaert B., Huyghe J., Van Besien E. 2011, Raakvlak Jaarverslag 2010, Raakvlak Intergemeentelijke Dienst voor Archeologie in Brugge en Ommeland, p.28-29
160467	Mechanische prospectie (2012); NK: 15 meter Romeinse tijd: gevonden bij het afgraven: antoninianus van Gordianus III Late middeleeuwen: zandontginningskuilen waarin een kleine hoeveelheid aardewerk werd gevonden te dateren in de 14de-15de eeuw

	Bron: Verwerft D. & Lambrecht G. 2012, Resultaten archeologisch proefonderzoek Ten Briele, Brugge, Raakvlak
--	---

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

75009	Indicator cartografie; NK: 15 meter Volle middeleeuwen: site met walgracht
75010	Indicator cartografie; NK: 15 meter Volle middeleeuwen: site met walgracht
75011	Indicator cartografie – Luchtfotografie; NK: 15 meter Volle middeleeuwen: site met walgracht
154017	Indicator cartografie; NK: 150 meter Middeleeuwen: site met walgracht

Veldprospecties

163393	Veldprospectie (1983); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Volle middeleeuwen: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk 17de eeuw: aardewerk
--------	---

Luchtfotografie

154902	Luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154903	Luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154904	Luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
157346	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: een cirkelvormig figuur met de concentrische ringen, was vroeger een heuvel (Vossenbergh). Bij het afgraven ervan waren verschillende lagen grond te zien. Plaggenheuvel? Bestond de kern van de heuvel uit een natuurlijke zandheuvel die verhoogd werd met grond uit de ringsloot?

Toevalsvondst

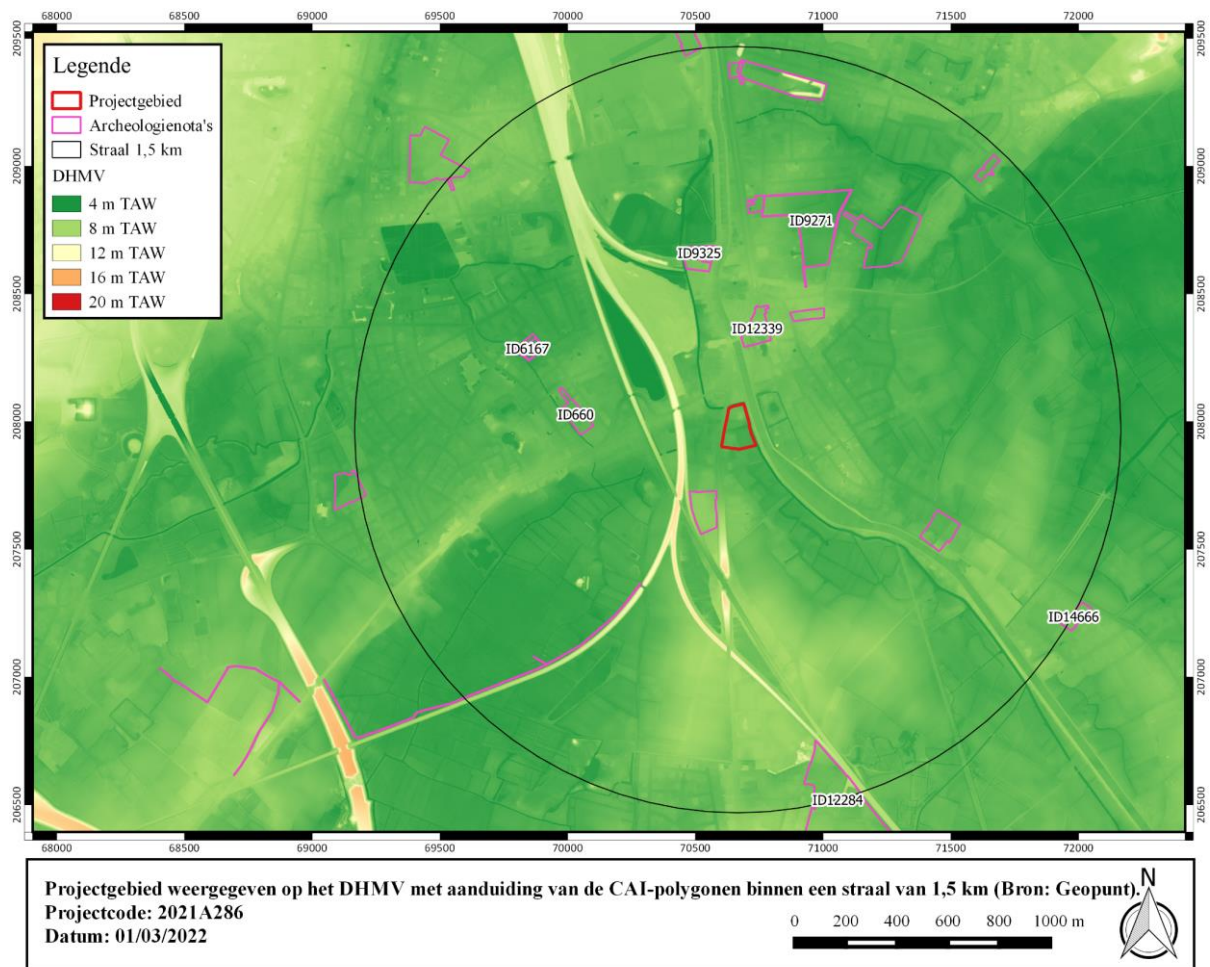
71143	Toevalsvondst (1960); NK: 250 meter Midden-Romeinse tijd: aardewerk – rand van een glazen kam Vroege middeleeuwen: Fragment van een bronzen fibula. In één van de oogjes steekt nog de rest van een ijzeren klinknageltje. Bron: Goeminne H. 1967-1968, West-Vlaanderen tussen Leie en Kustvlakte gedurende de Romeinse periode, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Universiteit Gent.
-------	--

Onbepaald

300088	Onbepaald; NK: 250 meter Steentijd: lithisch materiaal – aardewerk - nederzetting
300089	Onbepaald (1956); NK: 250 meter Mesolithicum: lithisch materiaal Steentijd: aardewerk
306488	Onbepaald (1957); NK: 150 meter Volle middeleeuwen: hoeve Late middeleeuwen: aardewerk

(Archeologie) nota's binnen een straal van 1,5 km

In de directe omgeving van het projectgebied werden in het verleden reeds verschillende archeologienota's opgesteld. In onderstaande tabel worden de nota's waarbij eveneens een vervolgonderzoek werd uitgevoerd, toegelicht.

Figuur 19: Projectgebied weergegeven met de archeologienota's binnen een straal van 1,5 km (Bron: Geopunt).

ID	Resultaten	Advies
660 ²	Bureaustudie + PIB Met uitzondering van een 19de-eeuwse gracht en twee windvallen zijn alle aanwezige sporen geïnterpreteerd als bouw- of afbraaksporen van de voormalige serres en bijgebouwen op het terrein.	Vrijgave
6167 ³	Bureaustudie + LBO + VAB + PIB Bij het VAB dat volgde op het LBO werden geen verdere aanwijzingen aangetroffen voor de aanwezigheid van	Vrijgave

² <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/660>

³ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/6167>

	steentijdartefactenvindplaatsen. Tijdens het daaropvolgende proefsleuvenonderzoek werden geen archeologisch relevante sporen, structuren en vondsten aangetroffen. Het terrein bleek lokaal soms sterk verstoord te zijn geweest door het gebruik als land- en tuinbouwgrond.	
9271 ⁴	Bureaustudie + PIB In lokale depressies zijn de podzol Bh- en B-horizonten en een oude cultuurlaag intact gebleven. Uit deze cultuurlaag zijn scherven aardewerk uit de midden-ijzertijd verzameld. Bewoningsporen uit de ijzertijd zijn nergens herkend. Mogelijk ging het hier om landbouwgebied en bevindt de geassocieerde nederzetting zich buiten het projectgebied. De verzamelde scherven dateren de begraven A-horizont in de 5e en 4e eeuw v.Chr. In de proefsleuven dagzomen enkele Romeinse sporen. Het gaat om twee grachten, vijf brandrestengraven en lokale zones van de begraven A-horizont. Ook uit deze periode zijn geen bewoningssporen teruggevonden. Het aardewerk dateert de sporen in de tweede helft van de 2e en eerste helft van de 3e eeuw. Het overig vondstmateriaal was niet ouder dan de late middeleeuwen (13e en 14e eeuw). Een deel van het terrein werd weerhouden voor een opgraving.	Gedeeltelijke opgraving
9325 ⁵	Bureaustudie + LBO + PIB Op basis van de ingezamelde gegevens is gebleken dat een deel van het terrein verstoord is door aangevoerde ophoginspakketten en dat er zich geen noemenswaardige archeologische sporen op het terrein bevinden.	Vrijgave
12339 ⁶	Bureaustudie + LBO + PIB Uitgezonderd een kuil en een paalkuil, mogelijk daterend vanaf de volle tot late middeleeuwen, werden tijdens het proefsleuvenonderzoek geen archeologisch relevante vondsten gedaan en geen waardevolle archeologische sporen en/of structuren aangetroffen. De enige antropogene sporen die wel werden aangesneden bij het proefsleuvenonderzoek waren van duidelijk recente aard.	Vrijgave
12284 ⁷	Bureaustudie + LBO + VAB + WAB + PIB Het landschappelijk bodemonderzoek toonde aan dat er op meerdere plaatsen op het projectgebied afzettingen aanwezig waren waarin zich potentieel een steentijdsite kan bevinden. Een verder vooronderzoek in de vorm van een verkennend en	Opgraving

⁴ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/9271>

⁵ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/9325>

⁶ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/12339>

⁷ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/12284>

	waarderend booronderzoek bleek nodig om het potentieel op een steentijdsite na te gaan. De verkennende boringen toonden op verschillende locaties indicatoren voor een mogelijke aanwezigheid van een steentijdsite. Er werden 5 kleine fragmenten silex weerhouden uit de boorstalen met mogelijke bewerkingssporen en er werden aanvullend een aantal waarderungen boringen uitgevoerd. In de boorstalen van de waarderende boringen werden echter geen verdere duidelijk bewerkte lithische artefacten en/of verkoolde hazelnootschelpen gevonden die duiden op een steentijdsite. Uit de resultaten van het proefsleuvenonderzoek is gebleken dat zich binnen het plangebied de archeologische resten van een grote middeleeuwse en/of Romeinse nederzetting bevinden. De site kent een zeer hoge sporendichtheid. Naast enkele waterputten en/of waterkuilen konden voornamelijk greppels, grachten, kuilen en paalsporen opgemeten worden. Er werd 6 à 6,5 ha geadviseerd voor een vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving. De resultaten van deze opgraving zijn nog niet beschikbaar.	
14666 ⁸	Bureaustudie + LBO + PIB Er is binnen het projectgebied een uiterst kleine hoeveelheid archeologische resten bewaard in de ondergrond. Het gaat hoofdzakelijk om recente verstoringen die te linken zijn aan de inmiddels afgebroken 20ste -eeuwse bebouwing op het terrein. Een paar grachtsegmenten zijn aan de hand van de inclusies en cartografische bronnen te herleiden zijn tot een perceelgrens uit de 19de eeuw. De overige sporen (paalsporen, greppels) zijn vermoedelijk ouder van datering. Een duidelijke functie kon niet toegeschreven worden aan de sporen en ze maken ook geen deel uit van een configuratie of constructie. Vondstmateriaal werd niet aangetroffen. Mogelijk zijn de weinige sporen het resultaat van oudere bewerking en gebruik van het terrein in het kader van landbouw. De wetenschappelijke waarde van de sporen is miniem.	Vrijgave

⁸ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/14666>

1.4.3.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

Zowel opgravingen, terreinprospecties en analyses van luchtfoto's brachten in de regio van Oostkamp tal van archeologische sporen en structuren aan het licht. Een groot deel van Oostkamp werd reeds sinds de steentijd door de mens gefrequenteerd. Mogelijk werden vanaf het late neolithicum, maar zeker in de bronstijd en de ijzertijd grote delen van het landschap omgezet naar landbouwgronden.

De eerste vermelding van Oostkamp is als Orscamp in een document van 1080 waarin de stichtingsakte van het Brugse kapittel van Sint-Donaas van het jaar 961 wordt vermeld. Vijf van de 13 heerlijkheden van het Brugse Vrije strekten zich gedeeltelijk uit op het huidige grondgebied van Oostkamp. De oudste vermeldingen van een kerkgebouw te Oostkamp dateren van de 10de-11de eeuw.

In de loop van de 13e en de 14e eeuw onderneemt Brugge verscheidene pogingen om de verzanding van de Zwingel tegen te gaan en de verbinding met de zee te vrijwaren. Reeds in 1290 bestaan plannen voor de realisatie van een vaarverbinding tussen Brugge en Gent, waartoe men de Zuidleie (een meanderende beek komende van Hansbeke, en die via Moerbrugge-Brugge-Damme in het Zwin uitmondt) wil uitdiepen en uitgraven. Door oorlogen en onderlinge concurrentie tussen Gent en Brugge verlopen de werken traag. De strijd tussen Gent en Brugge culmineert bij de Slag op het Beverhoutsveld in 1382. Uiteindelijk zou het nog tot de 17e eeuw duren voor het kanaal Gent-Brugge wordt gegraven. Dit onder druk van de blokkade van de Westerschelde door de Nederlanders in het begin van de 17de eeuw. In 1613 geeft gouverneur Alexander Farnese de toestemming aan de Staten van Vlaanderen tot het graven van de vaart Brugge-Gent in de bedding van de Zuidleie. De Vlaamse steden Brugge, Gent en Oostende komen tot een eensgezindheid en het nodige land wordt onteigend en vergoed. De bestaande waterlopen - de Zuidleie of Brugse Reie tussen Brugge en Beernem, en de Hoge Kale tussen Sint-Joris-ten-Distel en Gent - worden met elkaar verbonden. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog ligt de Spaanse verdedigingslijn onder meer langs het kanaal. Een van de versterkingen die toen werd opgeworpen was het voormalige Lappersfort.

Na de Spaanse Successieoorlog en de installatie van het Oostenrijks Bewind kent Oostkamp een periode van relatieve welvaart. Vanaf de 2e helft van de 18e eeuw vaardigt de Oostenrijkse regering een gunstige belastingregel uit waardoor veel veldgebieden worden omgezet in landbouwgebieden en bosgebieden (voor houtproductie).

Gedurende WO I situeert Oostkamp zich binnen het Duitse hinterland. Oostkamp is met 5 vliegvelden één van de grootste concentraties Duitse vliegvelden in West-Vlaanderen. Er wordt een tramspoor door de gemeente getrokken om het Duitse front te bevoorraden. Op de hoek van de Legeweg met de Koekoekstraat is een luchtverdedigingsbunker bewaard die werd gebruikt voor het opstellen van een zoeklicht voor vijandelijke vliegtuigen. Oostkamp wordt bevrijd in oktober 1918⁹.

⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Oostkamp [online] <https://id.erfgoed.net/themas/14714> (Geraadpleegd op 21-06-2021)

1.4.3.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

Op de Heraldische kaart van het Brugse Vrije is geen bebouwing weergegeven binnen de grenzen van het projectgebied. Het terrein situeert zich precies ten westen van het kanaal Gent-Brugge. Het tracé van de Gaston Roelandsstraat lijkt reeds weergegeven te zijn op deze kaart.

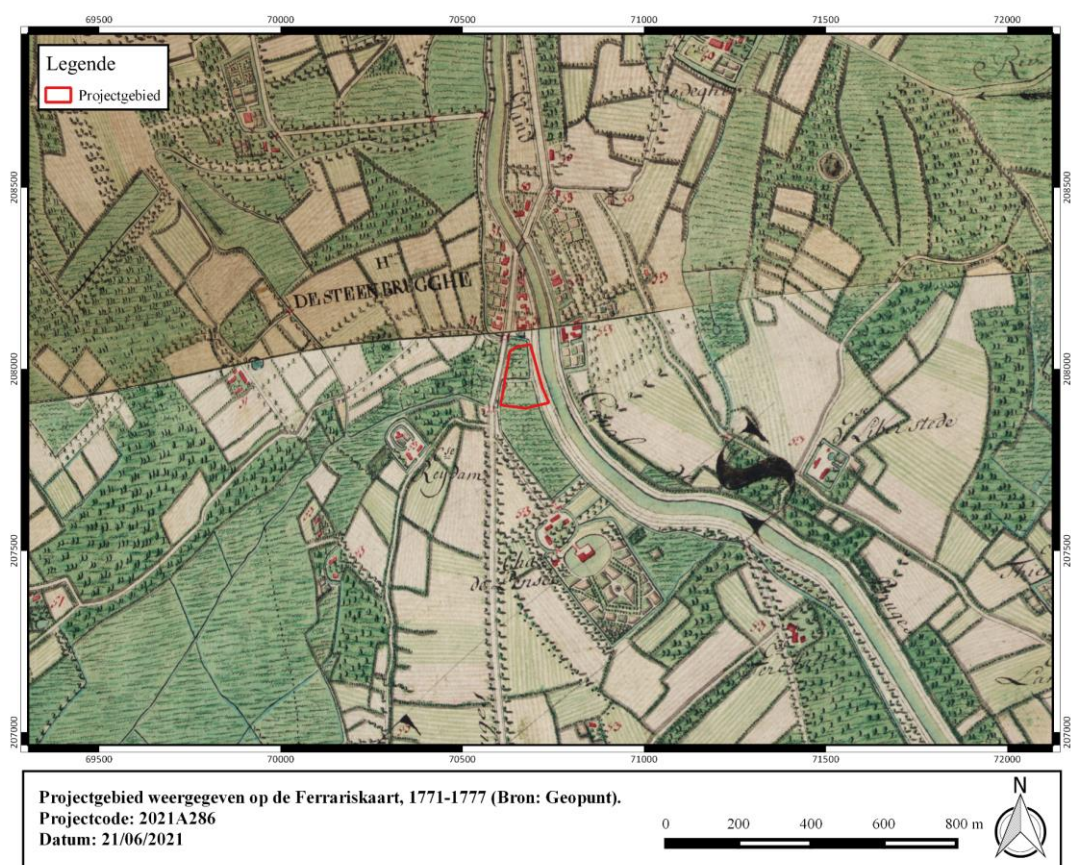
Ook op de Ferrariskaart blijft het projectgebied onbebouwd en wordt het ingevuld als weiland. Het ligt meteen ten zuiden van het gehucht Steenbrugge waar dichtere bebouwing aanwezig is. Centraal doorheen het terrein loopt een beek. In de ruimere omgeving komt afwisselend akkerland en weiland voor met daarbinnen verschillende grotere omwalde hoeves.

Op het 19de-eeuwse kaartmateriaal blijft het terrein grotendeels onbebouwd. Enkel op de Poppkaart valt een gebouw gedeeltelijk binnen de grenzen van het projectgebied in de uiterst zuidwestelijke hoek. De Vandermaelenkaart karteert een gedeelte van het terrein als grasland.

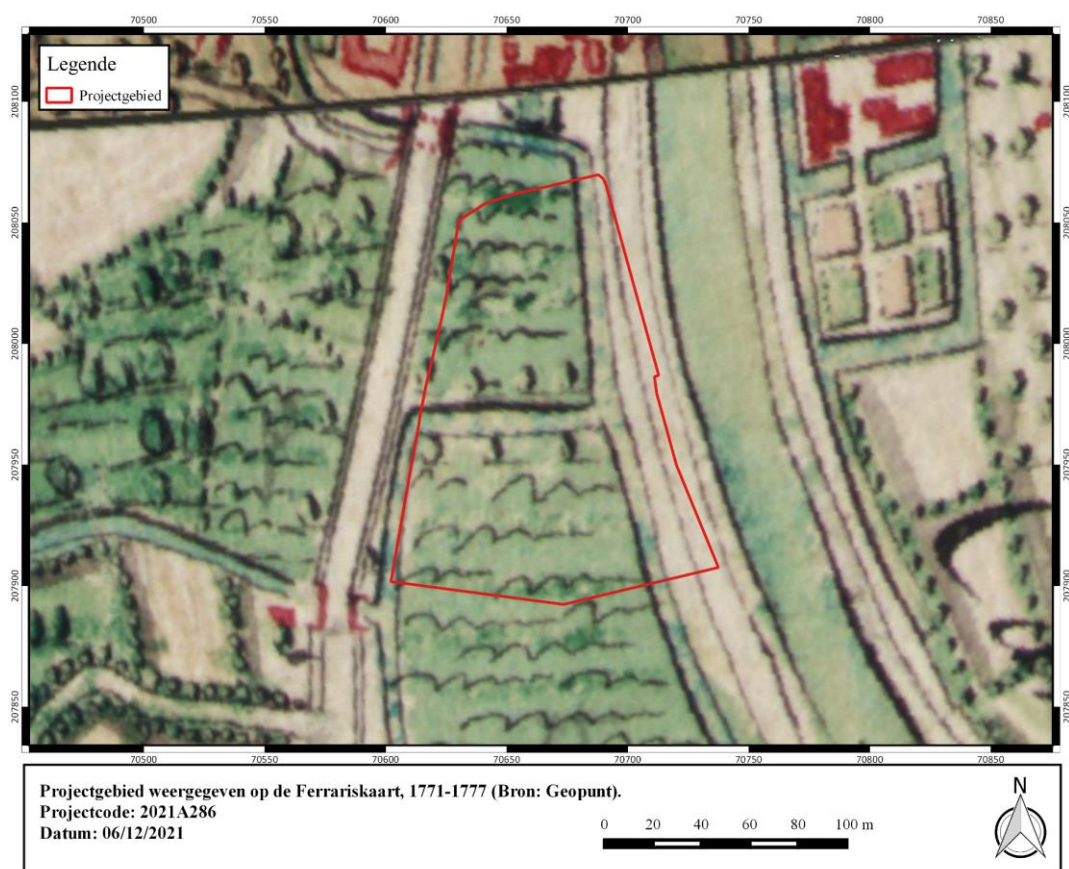

Figuur 20: Locatie van het projectgebied bij benadering weergegeven op de Heraldische kaart van het Brugse Vrije, 1597 (Bron: Kaartenhuis Brugge).

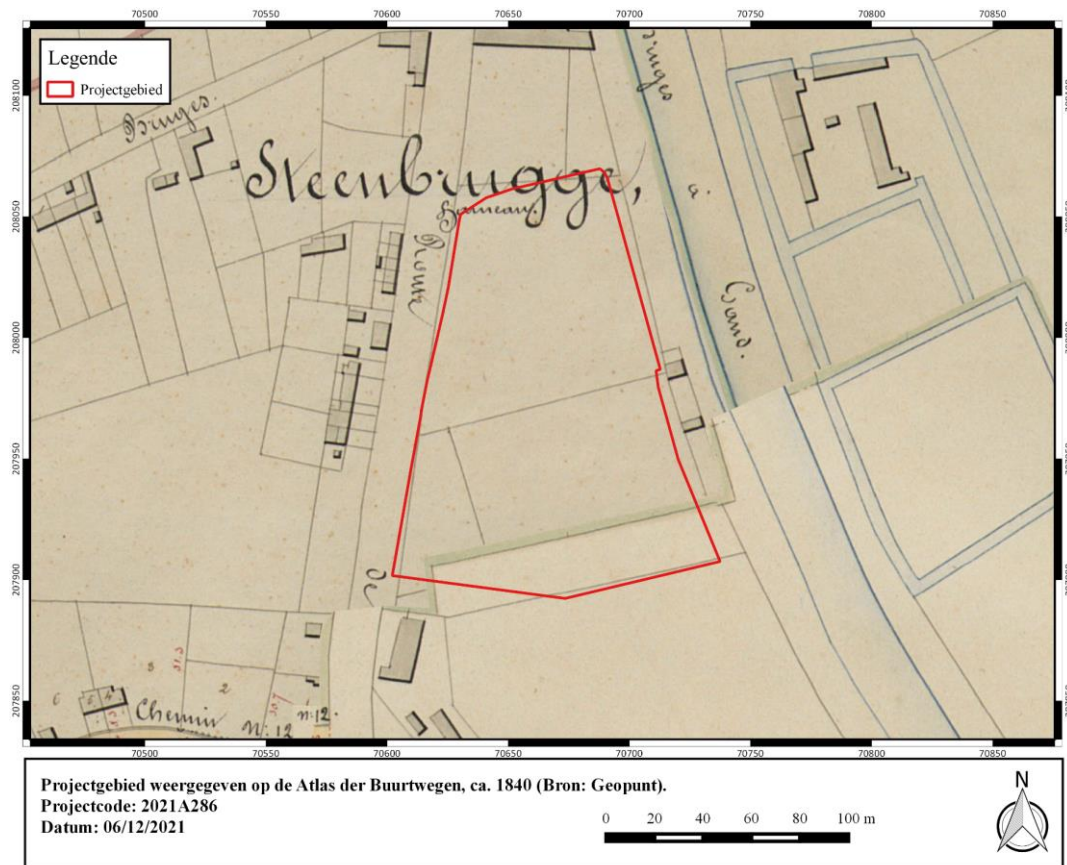

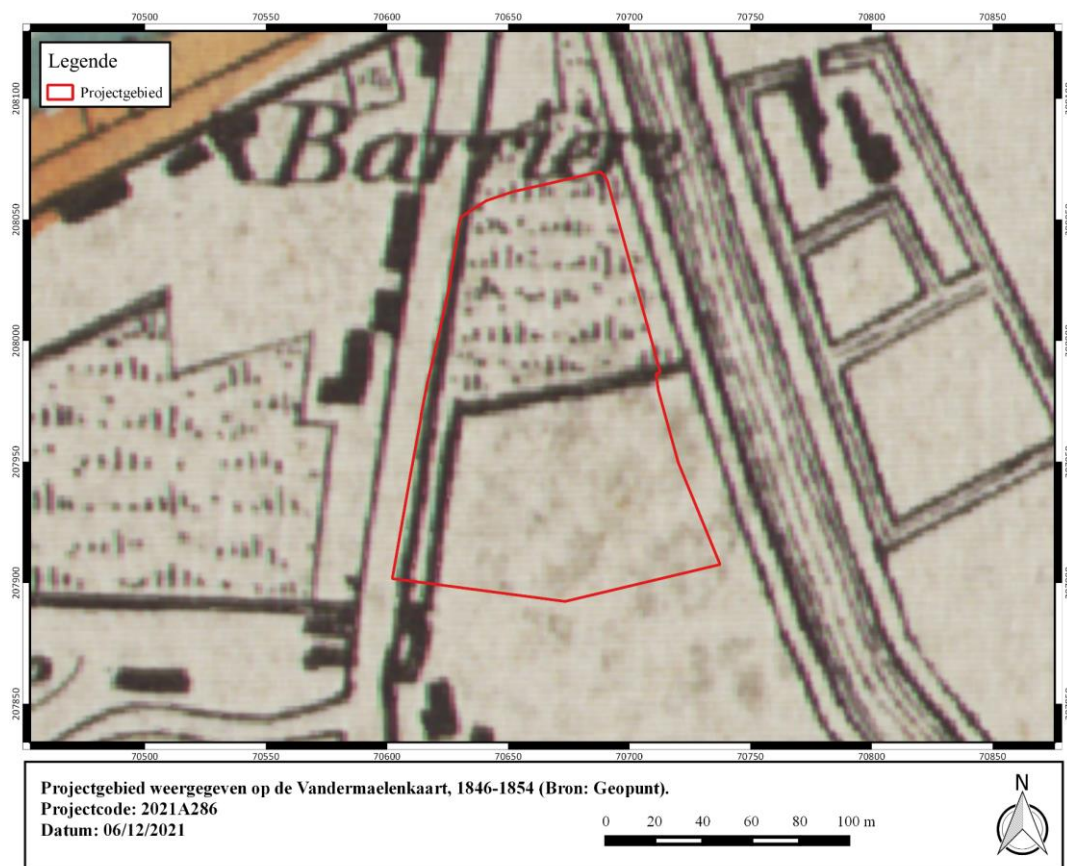
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

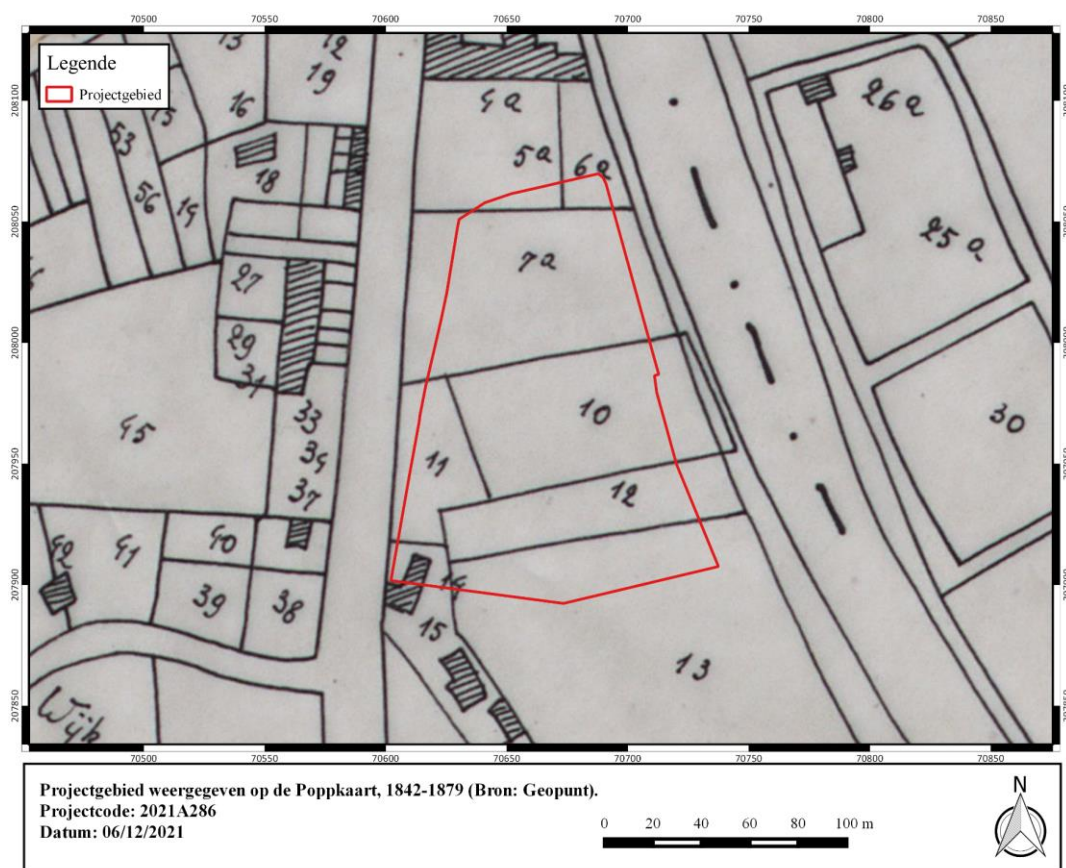

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).

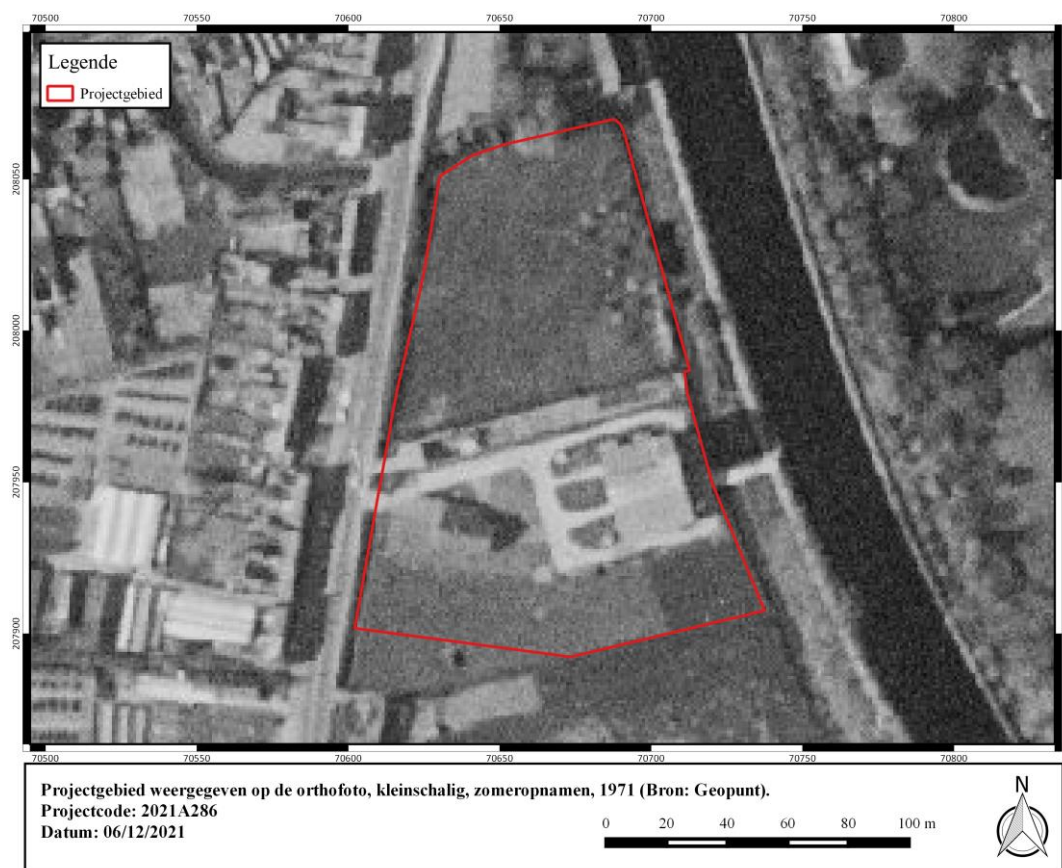

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

1.4.3.4 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofotosequentie geeft een duidelijke evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia. Hierop is te zien hoe de bebouwing en verharding doorheen de tijd is toegenomen. Op de oudste luchtfoto uit 1971 zijn de woning en het bijgebouw ter hoogte van nr. 42, evenals de woning bij het tankstation in het zuiden reeds aanwezig. Ook in het zuidoosten van het terrein is een loods zichtbaar. Het daaropvolgende luchtbeeld uit 1979-1990 geeft een gelijkaardige situatie weer.

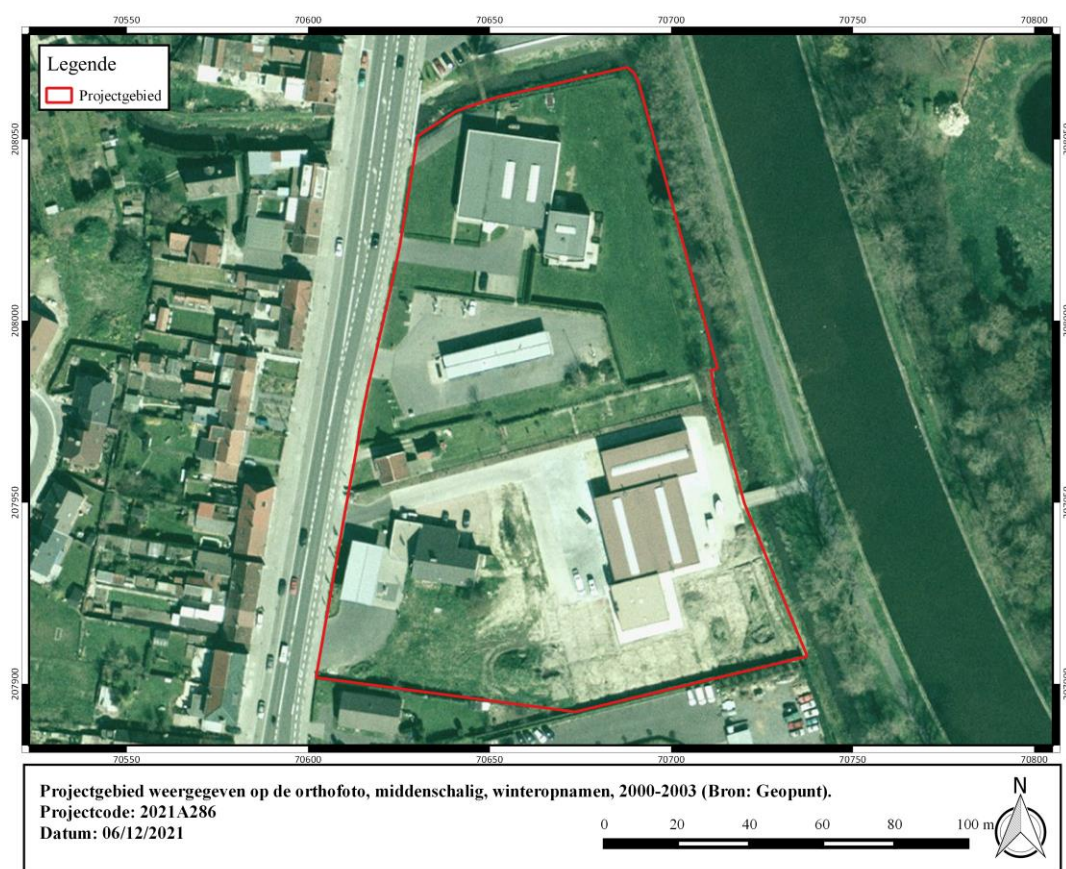
Het terrein wordt echter grondig omgevormd tussen dit beeld en dat van 2000-2003, waarop langs de noordzijde de huidige autogarage, woning en carwash opgebouwd zijn. Langs de zuidzijde is ook het tankstation met winkelgebouwtje aangelegd. De opslagloods langs de oostzijde maakte plaats voor een volledig nieuw gebouw met woning en omliggende verharding. Het terrein onderging daarna weinig tot geen veranderingen in vergelijking met de huidige situatie.

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

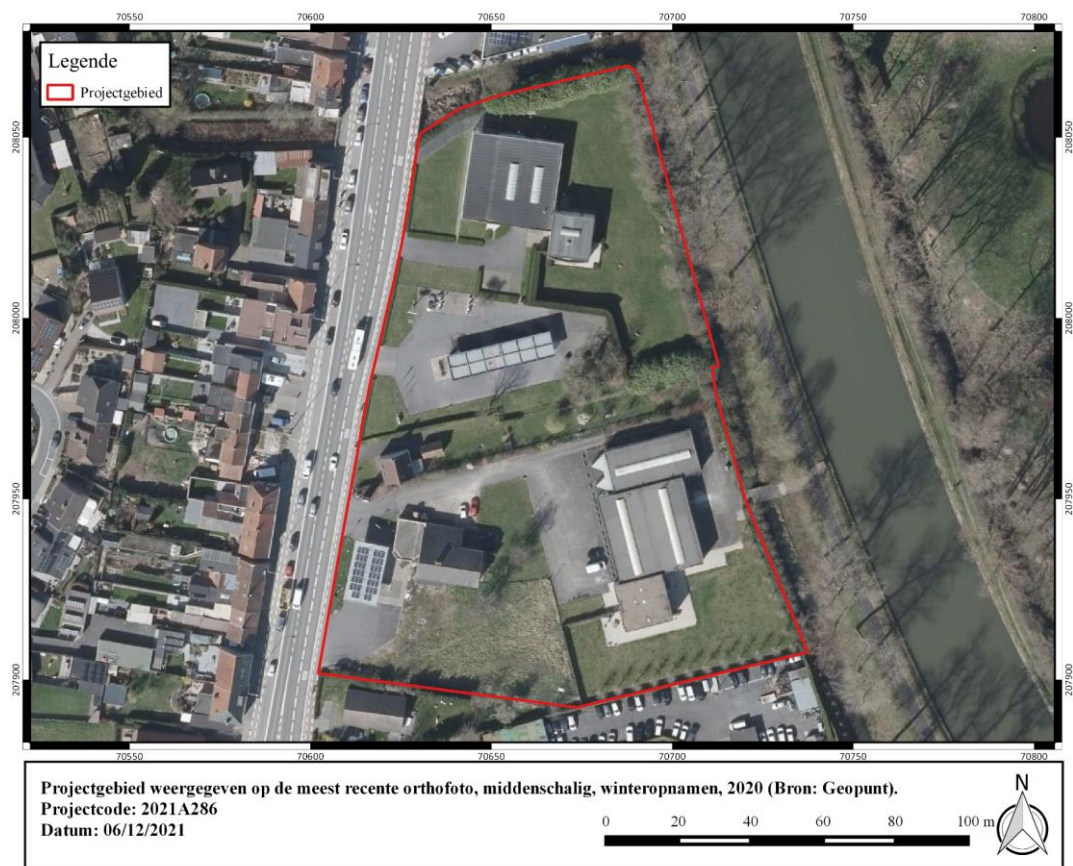
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een supermarkt met omgevingsaanleg. Het nieuwe complex zal bestaan uit een winkelgebouw, een verhardingszone met parkeergelegenheid, fietsenstallingen, in- en uitritten en een locatie voor het plaatsen van winkelkarretjes. Daarnaast zal een loskaai voor vrachtwagens voorzien worden evenals groenzones langs de randen van het terrein. Langs de zuidwestelijke zijde zal het bestaande tankstation over een oppervlakte van ca. 760 m² behouden blijven. In deze zone zullen geen bodemingrepen plaatsvinden. Voorafgaand aan de geplande werken zal de huidige bebouwing en verharding over een respectievelijke oppervlakte van ca. 2381 m² en ca. 4431 m² verwijderd worden. De bodemingrepen die deze werken met zich zullen meebrengen, bedreigen het bodemarchief en het eventueel bewaarde archeologische erfgoed.

Op heden is ca. 2462 m² van het terrein bebouwd en ca. 5008 m² verhard. Binnen het terrein bevinden zich een woning met aanpalende showroom en garage voor auto's, een carwash, een woning met bijgebouw, een andere woning met loods en bijgebouw en een tankstation met winkelgebouwtje en woning. Het overige gedeelte van het terrein bestaat grotendeels uit grasvelden met enkele verspreide hagen en bomen.

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een gebied bestemd voor ambachtelijke bedrijven en gebied voor kleine en middelgrote ondernemingen. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. De archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000 m² of meer beslaat. Aangezien het plangebied in kwestie een oppervlakte van ca. 1,6 ha heeft en de bodemingrepen een totale oppervlakte beslaan van ca. 1,52 ha, is er een verplichting een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

Het plangebied is gelegen te Oostkamp (provincie West-Vlaanderen). Het grenst ten westen aan de Gaston Roelandsstraat, ten noorden aan de Lijsterbeek en ten oosten aan het Zuidervaartje. Het kanaal Gent-Oostende is precies ten zuiden van het Zuidervaartje gelegen. De zuidzijde van het terrein grenst aan een bebouwd perceel. Het plangebied is gelegen nabij het gehucht Steenbrugge, een wijk ten zuiden van Brugge. De dorpskern van Oostkamp situeert zich ongeveer 2,5 km naar het zuiden. Geografisch is de locatie gelegen in Zandig Vlaanderen. Het is te situeren in het noorden van het Zuid-Brugse Dallandschap, een komvormige depressie ten zuidoosten van Brugge waarin verschillende dalen samenkomen. Deze zone wordt langs de noordzijde afgesloten door de dekzandrug van Maldegem die er van Assebroek naar Sint-Andries loopt. Ter hoogte van Steenbrugge situeert zich een doorbraakdal doorheen deze dekzandrug. In het zuidoosten sluit het Zuidbrugse Dallandschap aan bij de depressie van het kanaal Gent-Brugge. Het vormt er de natuurlijke afwatering voor het westelijk deel van de depressie van Beernem. De afwatering gebeurt in noordelijke richting via een beek- en grachtenstelsel waar het Zuidervaartje en de Lijsterbeek deel van uitmaken. De Lijsterbeek loopt centraal over het terrein in oost-westelijke richting en is er ingebuisd. Het projectgebied heeft een hoogteligging tussen de 4,7 en 7 m + TAW.

De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer die bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen. De top bestaat uit een fluviatiele afzetting van het Holoceen en mogelijk het Tardiglaciaal. De oudere Tertiaire afzettingen in het noorden van het projectgebied behoren tot het Lid van Vlierzele (Formatie van Gentbrugge) en bestaan uit een

groen tot grijsgroen fijn zand dat een duidelijke horizontale of kruisgewijze gelaagdheid vertoont aan de top. Naar onder toe gaat het meestal over in een homogeen kleiig zeer fijn zand met kleilenzen. Harde zandsteenbanken komen regelmatig voor en werden vroeger plaatselijk aangewend als bouwsteen. De zuidelijke helft is gelegen in het Lid van Beernem (Formatie van Aalter) en bestaan uit een licht-glauconiet- en glimmerhoudend fijn kleiig zand met fijnzandige kleibandjes en zeer veel dunne zandsteenbankjes (veldsteen). De gegevens van de bodemkaart tonen binnen het projectgebied een natte lemig zandbodem zonder profiel en een sterk gleyige kleibodem zonder profiel. Deze natte bodem wijst er mogelijk op dat het terrein geen optimale omstandigheden bood in het verleden voor bewoning of intensieve bewerking.

Binnen het onderzoeksgebied zelf zijn geen archeologische vindplaatsen of indicatoren gekend. In de ruimere omgeving binnen een straal van 2 km werd een aantal archeologische vaststellingen gedaan en in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) opgenomen die wijzen op menselijke aanwezigheid in de regio. Bij prospecties zijn lithische artefacten aangetroffen die wijzen op de activiteiten van groepen jager-verzamelaars in de steentijden. In de omgeving is eveneens een aantal grafmonumenten uit het finaal neolithicum en vroege tot midden bronstijd gekend op basis van luchtfotografische prospecties en terreinonderzoek. In nabijheid van het onderzoeksgebied zijn eveneens aanwijzingen ingezameld van aanwezigheid in de ijzertijd en bewoning tijdens de Romeinse periode. Ook uit de middeleeuwen zijn sporen herkend die in verband kunnen gebracht worden met bewoning en landindeling. Een aantal recente prospecties in de omgeving heeft ongedateerde *off-site* fenomenen aan het licht gebracht aan de Legeweg, enkele mogelijke middeleeuwse sporen aan de Baron Ruzettelaan, lithische artefacten en een middeleeuwse en/of Romeinse nederzetting aan de Rodenbachsite en sporen uit de ijzertijd en de Romeinse tijd aan de Sint-Trudostraat.

De cartografische bronnen vanaf het einde van de 18de eeuw geven het agrarisch karakter weer van de locatie en van de ruimere omgeving met de aanwezigheid van akkers en weilanden en omwalde hoeves. Op de Ferrariskaart (1771-1777) is te zien hoe het projectgebied zich als weiland aftekent. Het ligt meteen ten zuiden van het gehucht Steenbrugge waar dichtere bebouwing aanwezig is. Centraal doorheen het terrein loopt de Lijsterbeek. Op het 19de-eeuwse kaartmateriaal is er geen bebouwing waar te nemen en is een deel nog in gebruik als grasland. Het wijst opnieuw op de eerder natte omstandigheden van de ondergrond. Aan de hand van orthofoto's is er vanaf het laatste kwart van de 20ste eeuw binnen de contouren van het projectgebied bebouwing en verharding te zien die zich stelselmatig uitbreidt.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Oostkamp [online] <https://id.erfgoed.net/themas/14714>
(Geraadpleegd op 21-06-2021)

AGIV

De Moor G., Van De Velde D. 1994, *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart – Kaartblad 13 Brugge*, Vlaamse overheid – Dienst Natuurlijke Rijkdommen.

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

NGI Cartesius

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

